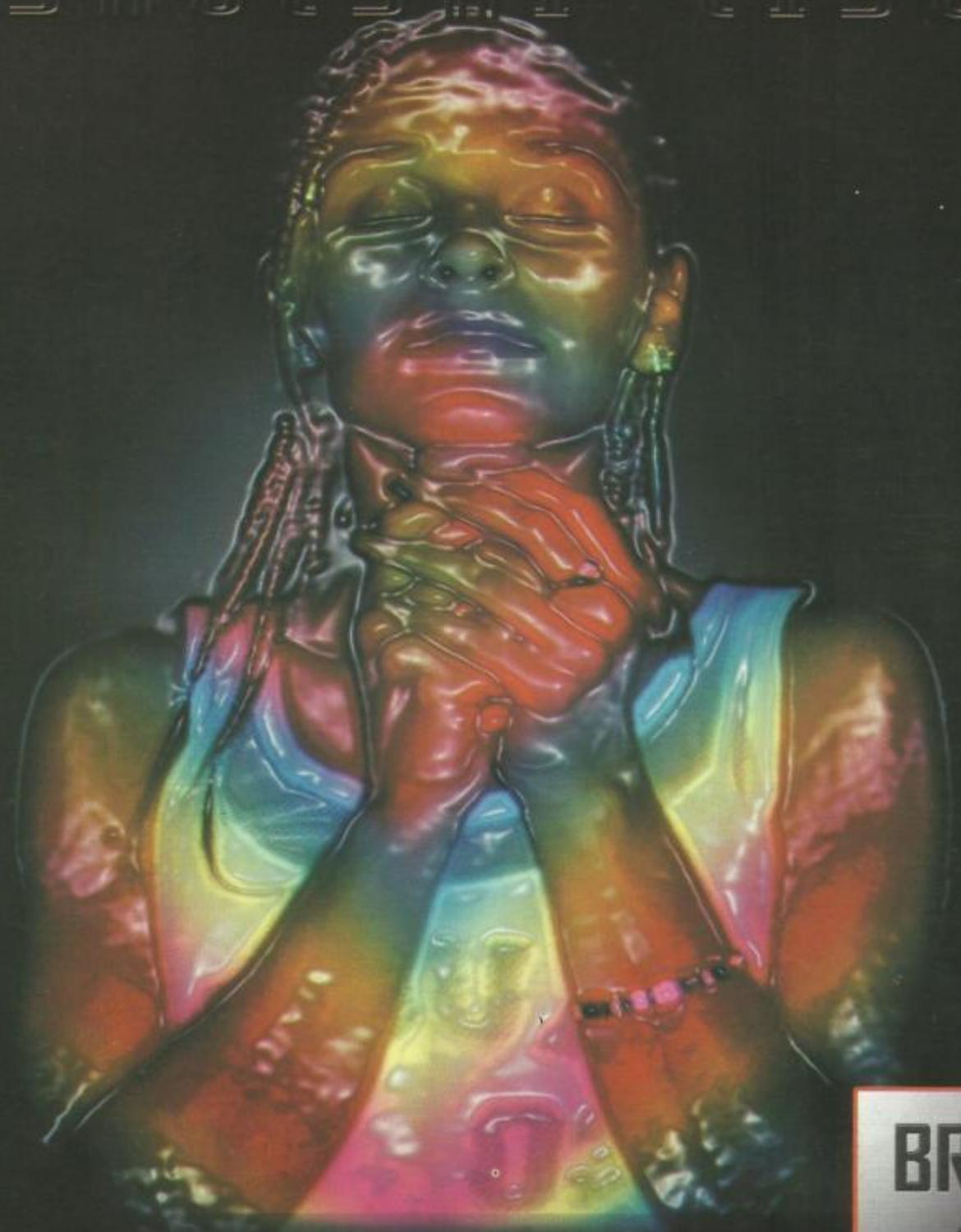

PERFECT

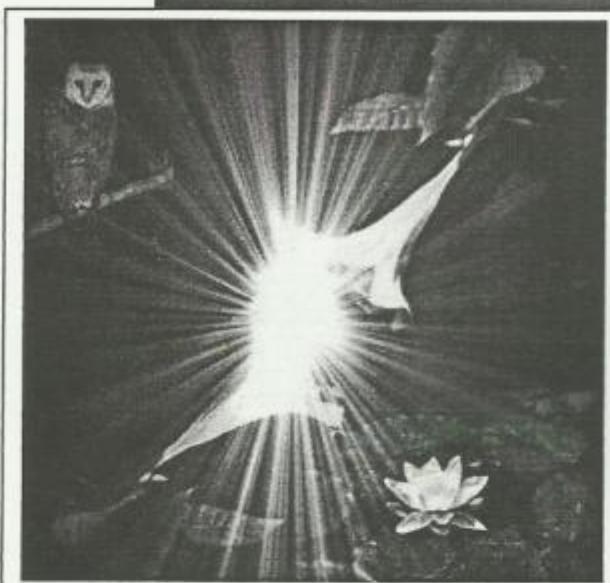
BROJ

7

SREDNJA POLJOPRIVREDNA ŠKOLA

- BAR -

MAJ 2005.

Izдаваč:

J.U. Srednja poljoprivredna škola - Bar

Direktor:

Miloje Knežević

Glavni i odgovorni urednik:

Anastazija Glavičić,
prof. engleskog jezika

Lektor:

Mirjana Savićević,
prof. srpskog jezika

Naslovna strana:

Boris Bajić

Kompjuterska obrada:

Anastazija Glavičić,
prof. engleskog jezika

Stampa:

Grafički studio KRUG - Bar

Tiraž:

600 primjeraka

Redakcija profesora:

Nela Dabanović, prof. filozofije

Mirjana Savićević, prof. srpskog jezika

Božana Bajić, prof. geografije

Okuka Milanka, pedagog

Danijela Despotović, dipl. ing.

Veljko Tomić, dipl. ing.

Snežana Tomić, dipl. ing.

Poleksija Pantović, dipl.ing.

Tanja Kragulj, prof. hemije

Redakcija učenika:

Vladimir Lakić IV/1

Daniela Mikulja IV/1

Tamara Jukić IV/1

Ivana Dukić IV/1

Nebojša Perunović IV/1

Milica Dedijer IV/2

Dejan Golubović IV/2

Neda Nikezić IV/2

Aleksandar Vukazić IV/2

Gorica Jović IV/2

Jasmina Feratović III/1

Aleksandra Pavlović I/3

Barbara Fajht I/5

Marko Mitrović II/1

Marko Otašević II/4

Nemanja Babović II/4

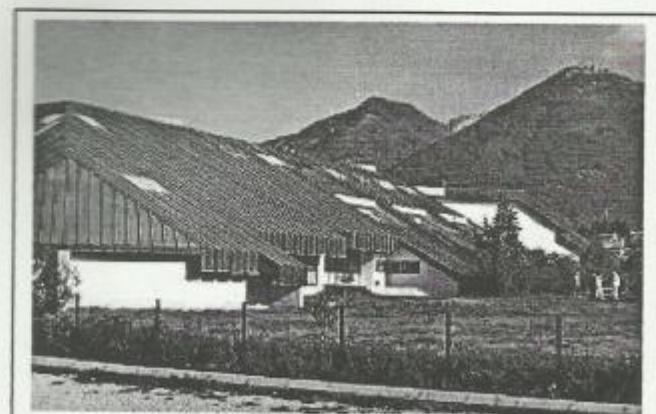
Marina Vukčević II/5

Dopisnici:

Čeklić Dragan,
/Srednja ekonomsko-ugostiteljska
škola,/

Škopelja Sladana

/Gimnazija/

Riječ urednika

O NASTAVKU

Dragi čitaoče,
opet se srećemo. Na razini doživljenog izdigosmo se nad sopstvenom
zamisli. Objelodanismo postojanje, zaživjesmo svoj trenutak i
zaslužimo svoje mjesto.

Prepoznati na nivou određenog fenomena potrudili smo se da ovaj
ponovni susret bude još ljepši i upečatljiviji.

Uveli smo neke nove teme, a ipak ostali dosledni prvobitnoj ideji.
Promijenili ruho, a zadržali misao koju „Lider“ predstavlja.
U svjetlu riječi koja ostaje da živi na ovim stranicama odmjeravali smo
svaku i trudili se da je učinimo što zanimljivijom.
U nadi da smo u tome uspjeli pozdravljamo Te do našeg sledećeg
susreta.

„Reci o meni šta želiš i vrijeme će suditi, i tvoje riječi će biti svjedok pred tim
sudjom i dokaz njegove pravičnosti...Došao sam na ovaj svijet da nešto
kažem...Ono što danas činim biće obznanjeno ljudima u dñima koji dolaze.“

Halil Džubran, *Suza i Osmijeh*

J. U. SREDNJA POLJOPRIVREDNA ŠKOLA - BAR
SMJEROVI U ŠKOLSKOJ 2005 / '06 GODINI

IV STEPEN STRUČNE SPREME

1. Prehrambeni tehničar ----- 1 odjeljenje →

← 2. Veterinarski tehničar ----- 1 odjeljenje

3. Poljoprivredni tehničar ----- 2 odjeljenja

← 4. Tehničar hortikulture ----- 1 odjeljenje

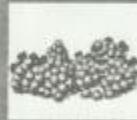

5. Tehničar zaštite bilja ----- 1 odjeljenje

III STEPEN STRUČNE SPREME

1. Cvjećar rasadničar ----- 1 odjeljenje →

← 2. Voćar – vinogradar – podrumar ----- 1 odjeljenje

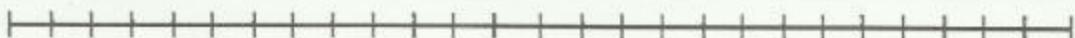
3. Pekar ----- 1 odjeljenje →

← 4. Automehaničar – bravarski tehničar ----- 1 odjeljenje

5. Frizer ----- 1 odjeljenje →

Riječ pedagoga

Najčešći izvori sukoba između učenika i nastavnika

U Srednjoj poljoprivrednoj školi realizovano je mikro-istraživanje o izvorima sukoba između učenika i nastavnika. Uzrok istraživanja predstavljaju učenici drugog, trećeg i četvrtog razreda, njih 288 i 27 nastavnika.

Predmet istraživanja odnosio se na identifikaciju situacija u kojima se najčešće javljaju sukobi, analizu dobijenih podataka i preduzimanje odgovarajućih mjera i postupaka radi predupredivanja i eliminisanja eventualnih konflikata.

Vaspitno-obrazovni rad sam po sebi predstavlja obilje situacija sa mogućnostima za izbjeganje sukoba između učenika i nastavnika.

Uzroci sukoba:

- specifičnost vaspitno-obrazovnog procesa
- generacijske razlike između učenika i nastavnika
- različite uloge u vaspitno-obrazovnom radu
- nizak prag tolerancije
- različito poimanje vrijednosti, stavova i uvjerenja
- sadašnje društvene okolnosti

Mišljenje učenika

Ako pogledamo za koje situacije su se učenici po razredima najčešće opredjeljivali to izgleda ovako: najveći broj učenika II razreda (34%) i III razreda (40%) smatra da je nepovjerenje u njihove iskaze o odsustvovanju ili nekom drugom problemu najčešći uzrok povišenih tenzija između učenika i nastavnika, dok učenici IV razreda (30,55%) smatraju da je najčešća situacija koja dovodi do sukoba to što „nastavnici ne poštuju školski red, a to traže od učenika“. Međutim, najveći procenat anketiranih učenika 64,93% smatra da je „neobjektivno ocjenjivanje“ najčešći izvor sukoba između učenika i nastavnika. Analizirajući nedovršenu rečenicu njihove primjedbe se odnose na: „kampanjsko odjeljenje“, „izjednačavanje onih koji su aktivni tokom godine sa drugima koji se aktiviraju pred kraj godine“, „nezanimljivu nastavu“, „prenošenje znanja uglavnom predavanjem“ i „ne korišćenje očiglednih nastavnih sredstava“. Da se zaključiti da odnose između učenika i nastavnika otežavaju tzv. kažnjavajuće ocjene zbog nediscipline, i prkosan stav pojedinih učenika, te stav da je nastavnik uvijek u pravu što dodatno obeshrabruje pojedine učenike i otežava međusobnu komunikaciju.

Učenici izdvajaju tri kategorije nastavnika :

- nastavnike kojima su uvijek „otvorena vrata komunikacije“
- nastavnike koji su „daleki“, suzdržani i po strani „to nije njihov problem“ i
- nastavnike koji nedovoljno slušaju učenika koji iznosi svoj problem već pridikuju, osuđuju i tome sl.

Mišljenje nastavnika

S obzirom na specifičnu ulogu koju imaju u nastavnom procesu, (organizator i koordinator) nastavnici postavljaju učenicima određene zahtjeve i radne zadatke što kod istih izaziva određene reakcije koje mogu dovesti do konfliktnih situacija. Nastavnici su više pažnje posvetili problemima redovne nastave, a najveći problem predstavljaju im učenici koji ometaju nastavu neprestanom pričom (74,07%), nedostatak pribora za rad (66%) te nezainteresovanost i drsko ponašanje pojedinaca.

Umjesto zaključka

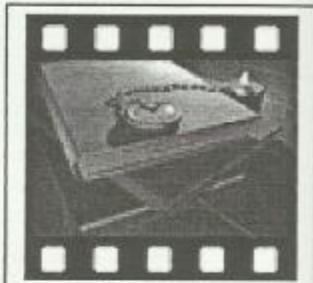
Odnose između učenika i nastavnika u našoj školi možemo okarakterisati kao dobre i uglavnom adekvatne. Fizičkih konflikata nema, postoje verbalni konflikti. Glavno je pitanje kako konstruktivno pomoći učeniku da riješi problem i održi psihičku ravnotežu i emocionalnu stabilnost. Na negativno ponašanje učenika uglavnom slijedi negativna poruka nastavnika što opet dovodi do negativnog ponašanja učenika. U međuvremenu nastavnik treba da utvrdi šta se odista dogodilo, da otkrije da li se dogodilo nešto šta ga je izazvalo? Individualni razgovori, međusobno poštovanje i uvažavanje, saradnja sa roditeljima svakako će poboljšavati međusobne odnose učenika i nastavnika.

Priredila: Okuka Milanka, pedagog

I POSLE ŠKOLE, ŠKOLA?!

Sasvim je teško povjerovati da u današnje vrijeme, (ili ako hoćete u bilo koje vrijeme) učenici svojevoljno ostaju u školi skoro čitav dan, subotom i nedeljom, pa čak i za vrijeme raspusta! Koliko nevjerojatno, toliko i istinito. Govorim vam iz iskustva jer sam kao učesnik većine van-nastavnih aktivnosti u našoj školi vjerodostojan svjedok ove „transcendentalne” pojave.

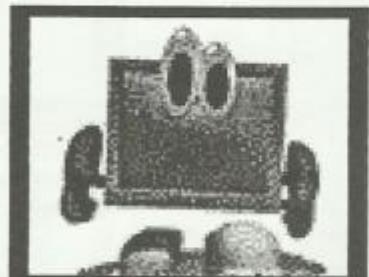

Među brojnim sekcijama, izdvajamo dramsku koja je prošle godine povodom Dana škole izvela predstavu „Gospodica Julija” od Strindberga, a ove godine istim povodom pripremila predstavu „Žene, žene” od Čehova. Koliko rada, i maksimalne posvećenosti ova sekcija iziskuje najbolje govori činjenica da kada počnete sa vježbanjem oko 10h/11h ujutru, zaboravite na vrijeme, a kada pogledate na sat, imate šta da vidite – 15h / 16h / 17h... Vremenom, svakako, prestanete da se iznenadjujete, i sasvim se „uživite” u to što vam se dešava.

Evo šta jedan od naših glumaca, **Vladimir Lakić (IV/1)** kaže o ovoj sekciji:

„Ja uopšte nisam siguran ni da li umijem glumiti... Odradim to, dok vježbam super se zabavljam i družim se ekipom koja radi predstavu, a pred sam izlazak na pozornicu svaki put iznova, samo što se ne onesvjestim od uzbudjenja, treme, i silnih očiju uperenih u me! Bilo kako bilo, na kraju sve bude kako je trebalo biti, pljesak ne izostaje, a to je najvažnije.”

Osim dramske, tu su i likovna, novinarska i sekcija svjetske književnosti koje su koliko toliko „milostive”, jer veći dio posla možemo odraditi kod kuće. Isto tako, sjajno je naći se u gužvi oko pripreme novina, godišnjaka i izložbi, ako ni zbog čega drugog, a ono zbog osjećaja *da smo dovoljno odvažni da pokažemo šta znamo!*

I ove, kao i prošle godine, u našoj školi se odvija School Connectivity projekat za Jugoistočnu Evropu, a novitet je da se prošlogodišnjoj grupi od 16 učenika uključenih u projekat, pridružilo 10 novih učenika. Prošlogodišnja grupa radi na prepoznavanju problema u zajednici, rešavanju istog i objedinjavanju prikupljenih podataka na novom web sajt-u koji učenici sami dizajniraju. S druge strane, nova grupa učenika napravila je sajt o našem gradu Baru na engleskom jeziku, a on se može vidjeti na adresi: <http://agronomyhighbar.users.cg.yu/>. Sajt škole koji su učenici prošlogodišnje grupe napravili može se vidjeti na: <http://agronomyhighschool.users.cg.yu/>.

Učenica Daniela Mikulja (IV/1) o ovom projektu kaže:

„Ove godine završavam ovu školu, i pored brojnih uspomena koje će ponijeti iz nje, jedna od najdražih će mi biti što sam bila u mogućnosti da budem dio ovog projekta koji je usavršio moje informatičke vještine i znanje engleskog jezika. Neizbrisiva su i mnogobrojna putovanja i druženja, koja su u okviru ovog projekta organizovana, jer sam bila u mogućnosti da se uz učenje i sjajno provedem!”

Jedan od novih projekata jeste projekat „Edukacija srednjoškolske populacije o reproduktivnom zdravlju“ koji je nominovala Milanka Okuka, pedagog škole, a koji je sredinom novembra 2004. godine, odobren od strane Međunarodne organizacije za pomoć i razvoj /IRD/. Realizacija projekta završena je krajem aprila ove godine, a u okviru nje formirana je edukativna radionica od 15 učenika koji su prošli obuku za vršnjačku edukaciju. Kao jedan od učesnika mogu da kažem da je *iskustvo i više nego dragocjeno*. *Oplemenjen je odnos između učenika i ginekologa, omogućen je uvid u načine na koje možemo da prepoznamo i odbijemo neželjen polni odnos, da pokažemo čvrstinu sopstvene odluke, a da pri tom ne povrijedimo drugu osobu; shvatili smo značaj reproduktivnog zdravlja, i redovnih ljekarskih kontrola u njegovom očuvanju; sagledali smo složenost situacije neplanirane trudnoće u adolescenciji... Ostaju za sjećanje druženja sa vršnjacima Srednje stručne škole „Danilo Kiš“ iz Budve, koje smo ugostili sredinom marta i zajednički realizovali radionicu „Ginekološka ordinacija“. Napravili smo i brošuru – vodič za reproduktivno zdravlje za sve učenike naše škole. Snimili smo i kratkometražni film o reproduktivnom zdravlju koji je naravno, edukativnog karaktera.*

Od Junior Achievement programa i ove godine, kao prošle počeo je sa radom Company program, simulacija vodenja kompanije. 30 učenika uključeno je u ovaj program, a ono što je novo i najdivnije jeste da su to 10 učenika iz naše škole, 10 iz Gimnazije, i 10 iz Ekonomiske. Učenici su pomiješani u tri različite kompanije, i u septembru/oktobru očekujemo njihove proizvode u ponudi. Njihov uspjeh sigurno neće izostati iz razloga što su na dosadašnjim radionicama pokazali zavidnu kreativnost. Ostaje samo da kupimo njihove proizvode kada ih budu izložili i čestitamo im na velikom radu i sjajnim idejama. Bosiljka Aleksić (II/5), jedan od prošlogodišnjih i ovogodišnjih polaznika ovog programa, kaže:

„Company program je nešto najdivnije što jedna škola može svojim učenicima ponuditi među van-nastavnim aktivnostima. Naučiti kako osnovati svoju kompaniju, učiniti je uspješnom, održati taj uspjeh, a iznad svega od 1 € napraviti 2, rijetko gdje ćete biti u mogućnosti da naučite. Osim toga, ono što ovaj program čini za nas posebnim od ove godine jeste to što smo domaćini našim gimnazijalcima i ekonomistima. Radimo, učimo i super se provodimo zajedno. I najvažnije, pokazali smo da su djeca svuda ista. Uz dobru zabavu, svi volimo da učimo.“

U okviru Junior Achievement programa 80 učenika ove škole odradili su Global Business Ethics program i tim povodom spoznali važnost etike u biznisu, i životu uopšte. Od marta ove godine u ovaj program uključeno je 60 novih polaznika, od čega 30 iz ove škole, 10 iz Gimnazije, i 20 iz Ekonomiske. Jedan od učenika koji su prošli ovaj program, Marko Mitrović (II/1) kaže: „Bilo mi je pravo zadovoljstvo učestvovati u ovom programu. Etika je nešto što se uči. Sto više primjenjujete svoje vrijednosti više napredujete vodeći život po sopstvenim principima. Kada prepoznate sopstvene vrijednosti, provjerite ih odlukama koje donesete, korigujte ih posledicama sa kojima se suočavate, i postajete bolja osoba. Razvijate karakter. Imati karakter znači posjedovati skup standarda sačinjen od vaših vrijednosti koje oblikuju vaš život i upravljaju vašim ponašanjem. Doprinosite svijetu oko vas i postajete uzor za ljudе oko sebe. Ovaj program mi je vrlo pomogao u spoznavanju sopstvenih i od sveg srca ga preporučujem svim učenicima.“

Takođe valja pomenuti da 22 učenika naše škole aktivno učestvuje u radu Crvenog krsta. Potom, učenici naše škole uključeni su „Nacionalni plan za mlade“ /NPM/ gdje je u okviru fokus grupe realizovana radionica o njihovim potrebama i interesovanjima, a u okviru „Lokalnog plana akcije za djecu Bara“ učestvovalo je 10 – tak učenika naše škole. Osim svega pomenutog gotovo svaki treći učenik naše škole aktivno se bavi sportom. Na kraju, želim istaći da „školu poslje škole“ kao što možete i sami primijetiti svi volimo i rado u njoj učimo. Na zadovoljstvo svih nas, zanimljivo bi bilo i redovnu nastavu osmislići na sličan način.

NOVOSTI NOVOSTI NOVOSTI NOVOSTI NOVOSTI NOVOSTI NOVOSTI

► U prostorijama Škole 03–05. februara 2005. godine održan seminar „Nova pedagogija – problemsko učenje i kreativno rešavanje problema: ključne vještine za sveživotno učenje“. Na seminaru učestvovalo 16 profesora naše Škole i treneri: Dušan Lučić, direktor Ekonomski škole u Nikšiću, Dragan Nikčević, prof. istorije, Mira Solar, prof. psihologije, i Vasilije Knežević, prof. praktične nastave.

Cilj seminara: obuka nastavnika stručno – teorijskih predmeta i praktične nastave.

► Učenici naše Škole učesnici u nacionalnom planu akcije za mlađe sa još 2 škole iz Crne Gore i 3 škole iz Srbije, kao i u lokalnom planu akcije za mlađe („Bar po mjeri djeteta“).

► Naši profesori zajedno sa Direktorom Škole učestvovali na seminaru u okviru VET projekta Prof. Veljko Tomicić-, „Kako odrasli uče?“ Prof. Danijela Despotović-, „Podrška stručnom obrazovanju“ Prof. mr. Miloje Knežević-, „Finansiranje obrazovanja“.

► Profesor informatike Zvonko Mijatović sa 6 učenika I razreda započeo rad na projektu SIEMENS

► Na III Festivalu obrazovanja odraslih Aktiv veterinarsko-tehničke struke ispunio sva očekivanja.

► 40 učenika naše Škole (2 grupe po 20 učenika) u martu 2005. godine uspješno uradili probni test – OECD PISA – međunarodna provjera matematičke, naučne i čitalačke pismenosti.

Cilj programa je otkrivanje šta učenici generacijski širom svijeta znaju o literaturi, matematici i prirodnim naukama. U program je uključeno 75.000 škola i 250.000 učenika, a instruktori su Milić Jelena i Ševaljević Nađa.

► Škola dobila televizor i DVD od IRD-a povodom uspješne realizacije projekta Reproduktivno zdravlje.

► Uspješan rod i berba krastavaca na školskoj ekonomiji.

► I-3 odjeljenje uključeno u projekt "Save the children" (prava maloljetnih lica u sukobu sa zakonom) pod pokroviteljstvom Ministarstva Pravde.

► 80 učenika Škole nakon uspješno završenog programa "Global Business Ethics" dobili diplome na svečanoj dodjeli u Podgorici, februara 2005. godine.

► Škola učestvovala na sajmu poljoprivrede u Podgorici

► Školu posjetila delegacija iz Norge na čelu sa direktorom jedne od Srednjih poljoprivrednih škola u Norveškoj. Prilikom posjete nagovješteni razgovori o mogućoj saradnji između ove dvije škole.

► Prof. engleskog jezika Anastazija Glavić kćer jedan od učesnika razmjene profesora u okviru projekta „Povezivanje škola jugoistočne Evrope i Amerike“ posjetila Baltimor i Vašington u državi Merilend, kao i grad Belpre u državi Ohajo. Cilj razmjene bio je nastavak saradnje škola sa našeg kontinenta i Amerike po završetku projekta „Povezivanje škola“ u junu ove godine. Tim povodom prof. Glavić potpisala je ugovor o saradnji barske Poljoprivredne škole i Srednje škole u Belpre-u, i sa svojom školom biće domaćin profesorici iz Amerike čija posjeta je najavljena početkom juna ove godine.

Intervju

MUDROST SJAJI I U MALO RIJEČI

Kada se spomene tehnološki smjer Poljoprivredne škole odmah se asocira na profesorku Poleksiju Poljku Pantović, koja je uz prehrambene tehničare od njihovog nastanka i osnivanja. Prof. Poljka nije poznata samo učenicima Poljoprivredne škole već svim srednjoškolcima grada Bara. Njena pedantnost, marljivost, učitivost, skromnost i posvećenost svome radu vrline su kojima prof. Poljka ostaje vječito urezana u sjećanja svih generacija. Nešto više o našoj profesorki saznaćete iz sledećeg intervjuja.

• **Koliko dugo predajete u ovoj školi?**

► U ovoj školi predajem 21.godinu, od kada se osnovao tehnološki smjer. Prvo sam radila u „Primorci”, u proizvodnji, a onda sam 1984.godine prešla da radim u prosvjeti.

• **Recite nam koja je bila vaša radna dužnost u toj fabrići?**

► Posle završenih studija na Tehnološkom fakultetu, zaposlila sam se. Upravo u tom periodu u „Primorci” su sagrađena tri nova pogona i bilo je dosta rada. Od 1970 godine radila sam kao šef proizvodnje, gdje sam vodila proizvodnju ulja sve do 1984, kada sam postala profesor.

• **Koliko se razlikuju današnje generacije od prethodnih?**

► Svaka generacija je karakteristična sama za sebe. Kada sam pristupila kolektivu ove škole, tehnološki smjer je bio veoma interesantan i upisivali su se veoma dobri đaci, a interesovanje za znanjem bilo je veće. Sada su djeca živahnija, jer je vrijeme učinilo svoje, ali ja sam kao profesor veoma zadovoljna.

• **Kakav je vaš odnos sa učenicima?**

► Slobodno mogu reći da je moj odnos sa učenicima jako dobar, poštujemo jedni druge; i ja njih kao učenike i oni mene kao profesora, i zahvaljujući tome moja predavanja su uspješna, a predmeti se redovno uče.

• **Kako gledate na budućnost ove škole i tehnološkog smjera?**

► Ja se iskreno nadam da će škola i dalje raditi sa uspjehom! Ali, svake godine upisuju se đaci lošijeg prosjeka, pa uspjeh tehnološkog smjera iz godine u godinu opada.

• **Kako izvodite praktičnu nastavu, gdje, i koliko je ona uspješna?**

► Kada su fabrike radile praktična nastava se izvodila veoma dobro. Đaci su provodili vrijeme pored mašina i znali svaki tehnološki proces. Postepenim prestankom rada fabrika mi kao tehnolozi imali smo manje mogućnosti za izvođenje prakse. Sada učenici odu do fabrike, upoznaju se sa mašinama koje se koriste u tehnološkom procesu proizvodnje, ali nažalost ne mogu da vide stvarni proces proizvodnje. Trenutno đaci mogu da vide proizvodnju hleba i maslinovog ulja. Ja se, svakako, nadam da će se to stanje popraviti.

• **Za vas je karakterističan automobil fića. Koliko ste dugo vozač i koliko je stara vaša fića?**

► Vozim fiću od kada sam dobila vozačku dozvolu, ima već 35.godina od tada. Ova fića koju sada koristim stara je 23 godine, vrlo mi je mila i ne bih je zamijenila za druga kola.

Priredili: Lakić Vladimir i Mikulja Daniela IV/1

Na ponos svih nas

zove.

Uzdignimo se na nivo učenika kao što je Igor Bradić, veterinarski tehničar odeljenja I3, koji je objavio knjigu "Vukovi Sokolovog Visa". Za treće izdanje knjige "Vukovi Sokolovog Visa" čiji je Igor koautor, napisao je sedam pripovjedaka kao i veći broj ilustracija. Ova knjiga će imati svoje čitače među ljubiteljima dobre i zanimljive priče u čijoj osnovi je život, ponekad u svom najgoljenijem vidu. Od najranijeg djetinjstva Igor Bradić je u stalnom kontaktu sa prirodom, odakle se i rodila velika ljubav prema njoj i >>životinjicama<< kako ih Igor od milja

Životinje su specifični likovi u njegovim pričama, plemenite su u svojoj surovosti, jer one ne znaju kako autor kaže, šta je podvala, zavist, gramzivost, taština... Bore se za život samo kada su napadnute, brižne su prema potomstvu, znaju da se igraju i uživaju u životu. Kada bi samo na trenutak zavirili u Igorovo dvorište osjećali bi se kao u bajci odakle je i potekla inspiracija za niz životopisnih opisa prirode koje će te sresti u Igorovoj knjizi „Vukovi Sokolovog Visa“. Čitaoci će podsjetiti sta znači riječ „priroda“, njeni neskriveni zakoni i čvrste veze između čovjeka i i nje same, gdje je nadmoć prirode neporeciva.

Osim što voli da piše, Igor se bavi i naučnim radom povodom čega je ove godine izabran da pohađa naučno - istraživačke radionice u Istraživačkoj stanici u Petnici. Rad zbog kojeg je izabran, uz njegovo dopuštenje, prenosimo Vam u potpunosti.

>>

Igor Bradić

Može li naučni rad biti objektivan

U razvoju ljudskog društva nauka je imala posebno mjesto i učinila čovjekov život boljim, sadržajnim, otvarajući u najnovije vrijeme nekada neslućene mogućnosti.

Prateći razvoj nauke i njena dostignuća, dolazimo do saznanja da je ona uvijek tražila potpunu posvećenost naučnika, kao i ogromna samoodrivanja. Ova vrsta čovjekovog djelovanja po svojoj suštini trebala bi podrazumjevati objektivnost. Međutim, nauka ili ono što se njome smatralo, kao na primjer u vrijeme prosvjetiteljstva, nije uvijek išla u korak sa objektivnošću. Bilo je posrtanja, kao uostalom i u svakom drugom području ljudskog interesovanja, ali je na kraju istina gotovo uvijek pobjedivala. Istina u ovakovom radu se ogledala u praktičnoj primjeni dostignuća i njihovoj dokazanosti. Dakle, naučno angažovanje kao neodoljivi dio sadrži i postupak dokazivanja, tako da je neraskidivo vezano sa čovjekovom težnjom da bude korisno i primjenljivo u praktičnom životu. Istina je da naučni rad biva često primjenljiv samo za uskostručne ljude kao osnova za dalja naučna istraživanja. Život je satkan i od onoga što se ne da raščlaniti i konkretizovati, zato što se nalazi u oblasti doživljenog, dakle nematerijalnog, prisutnog najvećim dijelom kod ljudi koji se bave umjetničkim stvaranjem.

U početku svakog bavljenja određenim projektom iz oblasti nauke neminovno se bavimo i mnogim stvarima koje se moraju podvri suđu učenih ljudi najrazličitijih profila, kako se ne bi zadržali samo kod često ponavljane definicije >>objektivnost<<, koja bi trebala predstavljati >>subjektivno viđenje objektivne stvarnosti<<. Ako vjerujemo da se bilo koji naučni rad može posmatrati kroz >>subjektivno viđenje<<, onda bi on predstavljao samo beskonačno umnožena viđenja, zavisno od toga kroz koliko se osoba, odnosno subjektiviteta data tema reflektuje.

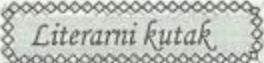
Stara je mudrost da nova naučna dostignuća dobrim dijelom nastaju kroz svojevrsnu >>stvaralačku sumnjičavost<<, kroz čovjekovo nezadovoljstvo postignutim, no to još uvijek ne znači da je čovjekova potreba za saznanjem beskonačna, pa je teško i predpostaviti do koje granice može ići. Dobar primjer za to je psiholog Sigmund Freud, čije učenje nije bilo od presudnog značaja samo za razvoj psihologije kao nauke, već je izvršilo bitan uticaj i na razvoj moderne književnosti. U toku Fjordovog naučnog rada mnogi su sumnjali u njegovu objektivnost i spojivost sa objektivnošću, međutim vrijeme je pokazalo da se ovo učenje pokazalo osnovom daljih istraživanja, koja mogu opovrgavati ili pokušavati da opovrgnu pojedine stavove, smatrajući ih nedovoljno objektivnim, no svakako ne mogu zaobići ovog naučnika u svemu što je kasnije u toj oblasti stvoreno ili nadograđeno. Govoriti o objektivnosti u bavljenju naukom svakako zavisi i od same nauke odnosno predmeta naučnog interesovanja. Ovo tim prije ako se predmet naučnog interesovanja nalazi u oblasti umjetnosti. Iskustva pokazuju da su se nauke ili naučne discipline koje imaju za predmet umjetnost često pokazivale kao nedovoljno objektivne prilikom vrednovanja određenog umjetničkog djela. Ova neobjektivnost prije svega leži u nedovoljnosti saznanja ili nedovoljnosti iskustva, pa se stoga dešavalo da su mnogi književnici bivali tek priznati nakon dosta vremena, kada je ljudska misao dostigla određeni nivo koji odgovara nivou stvaraoca. Ovakva zakašnjava priznanja govore o tome da je >>objektivnost<< naučnog rada u jednom vremenu dokazala svoju neupotrebljivost, premda je kroz dugi vremenski period važila kao sasvim objektivna. Umjetnost je prema ovakvim iskustvima uvijek išla za >>korak<< dalje od nauke, jer u bavljenju njome nije bilo neophodno dokazivati. Dovoljno je bilo iznijeti umjetničko viđenje stvarnosti na prihvatljiv način, i u okviru onoga što umjetnik u datom trenutku smatra objektivnošću >>samoj po sebi<<. Ta umjetnikova >>sanjarenja<< često su se pokazivala ostvarljivima, kao što je to slučaj sa piscima naučnofantastične literature, koji su takođe bili okruženi nerazumjevanjem u vremenu u kome su živjeli.

Svakom naučnom dostignuću predhodi i naučnoistraživački rad, koji se često ne poklapa sa objektivnim, i često je ispunjen uzaludnim pokušajima da se dosegne suština, međutim bez njega je nezamislivo ozbiljno bavljenje naukom. Poslije niza provjera pojedinih postupaka u ovakovom poslu neophodno je uključiti i takozvani >>sistem eliminacije<<, ne odbacujući nikada do kraja čak ni ono što se trenutno čini beskorisnim, a što bi pod datim okolnostima moglo biti od velike važnosti.

Neki praktičari bi pokazali da je objektivno i ono što većina smatra takvim, no i takvo mišljenje se kroz vrijeme pokazalo nedovoljno pouzdanim. Prisjetimo se samo pronalaska vakcine protiv bjesnila, Pastera, koga su naučnici, savremenici smatrali čak >>nadrljekarom<< i >>vračem<< zato što je otkuvavanjem sterilisao instrumente kojima je obradivao određenu povredu. Objektivnost je u ovom slučaju bila na strani usamljenika, naučnog pregaoca, svjesnog da vidljivo uvijek ne znači objektivno, kao što i nevidljivo ne znači neobjektivno. Nevidljivo u tom trenutku bili su mikroorganizmi, koji danas ne predstavljaju tajnu ni za elementarno obrazovane ljude. Dakle i u ovom slučaju je presudilo vrijeme kao najpouzdaniji >>sudija<<.

Granice objektivnog se pomjeraju uporedo sa razvojem misli, sa saznanjem i iskustvom. Saznajno je živi organizam, zato je i u stalnoj promjeni koja ne znači negaciju prethodnog već njegovu nadogradnju, u čemu rečena objektivnost biva samo kvalitetno drugaćija, primjerena trenutku i čovjekovim potrebama. Naučni rad treba da teži objektivnom sagledavanju stvari, u neprekidnom procesu usavršavanja, pri čemu se mora voditi računa da jedna spoznaja neminovno otvara bezbroj novih naučno-istraživačkih područja, u vjećitom nastajanju, umnožavanju i kroz kontakte sa srodnim naučnim disciplinama, u međusobnom oplodivanju, i napokon smještena u određeni životni kontekst.

Priredila: Tanja Kragulj, prof.

Nekako s jeseni, o ljubavi i još ponečemu

(pogled na ono za nama, žal ili radost zbog doživljenog...)

Matija Bećković reče o piscu:

Sve što mu dođe pod pero, pisac oplemenjuje, otkrivajući svetove koji bi nam bez njega zauvijek ostali nepoznati. Polazi od malog, gotovo beznačajnog životnog podatka, od detalja, a potom fascinantnom snagom zida jedinstvenu građevinu, koja izrasta pred našim očima....

NOĆ

Noć samoće. Noć maštanja. Sati počinju svoj vjekovni hod. Nema još mnogo do jutra ili se to čini svakom čovjeku koji je usamljen kao ja sada. Sjedim na jednoj stijeni pored mora i u daljini gledam siluete drevnih hrastova. U podnožju stabla nakupljena gomila opalog lišća. Obližnje palme nadvile su svoje lepezaste grane nad morem i izgleda kao da gledaju u njega želeći da se požale i da ugase žđ svoje usamljenosti. Odjednom, do mene dopire pjesma neke ptice koja mi se čini kao muzika iz mog sna. Ali nijesam mogla da se sjetim imena te pjevačice i tih nekoliko nota što ih zacvrkuta ptica. Postadoše mi tako bliske i tako moje. Dok sam posmatrala pjenušave talase kako udaraju u stijene osjetih jednu kapljicu na mom dlanu. Nebo je počelo plakati. Počela je kiša. Otvorih kišobran i kremuh polako. Kapi su postajale sve teže. Krupne suze neba skakutale su mi po kišobranu i nestalo zavirivale u dušu i razigravale moj nespokoj.

Hodajući posmatram vlažne krovove kuća i svjetlost koja dopire iz njih. Po koji prolaznik užurbano prođe pored mene. Jesen, ona prava jesen, koja se uvlači u svaku poru uvučla se i u moju dušu. Na nebu se pojavi po koja zvjezdana balerina koja budi uspomene na divne ljetne noći, ali samo na čas. Pod svakim mojim korakom osjetim muklo šuštanje lišća i učini mi se kao da ono jeca moleći za još koji tren života.

Noć...Kao i mnoge druge jesenje noći do sada. Kasno je. Preskačem po koji pločnik i pazim da ne stanem u lokvu. Neiskazane misli vrzmaraju mi se po glavi. Stavljam ruke u džepove i žurim...

Zajović Tamara III/2

JEDNA USPOMENA

Gledam kako se zapad još žari pod poslednjim sunčevim zracima. Dolijeću planinski orlovi, gube se u nekoj divnoj ljubičastoj izmaglici. Sumrak se lagano razvila po kotlinama i brežuljcima, donoseći tih šapat vjetra u granama zelenih maslina. Svake večeri sjedim tu dok mi oči lutaju prema srebrnom moru, koga sam ni sama ne znam zašto toliko zavoljela. Od kada sam ga upoznala tjeram sebe da zaboravim taj dan, ali ne mogu. Mučim se, plačem, suze brišem i pitam se gdje sam pogriješila. Gledam druge koji su srečni dok šetam obalom sama i tužna i prisjećam se vremena kad smo zajedno prolazili tuda. Mislim na prošlo ljeto i ovo isto more. Kako se sad sve promjenilo. Znam da si daleko od mene i da sam ja još dalje od tebe. Poslednja kap moje iskrene ljubavi gubi se u moru uspomena. Sve je to bio san prohujalog djetinjstva. Zato ostavljam ovu priču na bijelom papiru da budu uspomena i sjećanje do groba i odlazim jer sutra dolazi novi dan i donosi novu nadu.

Popović Aleksandra II/S

ZALJUBLJENA DJEVOJKA

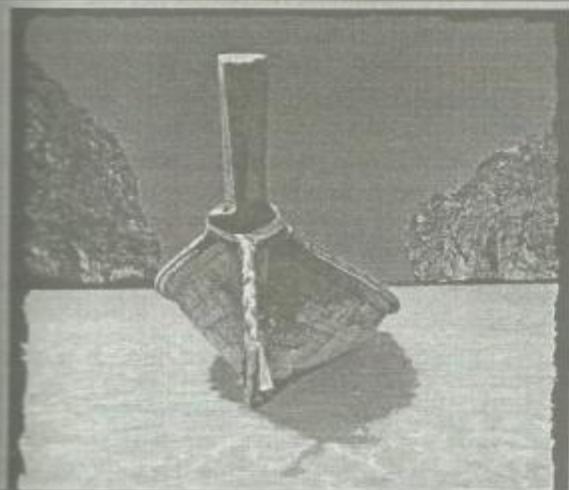
Svuda oko mene je jesen. Oči su žedne novih vidika, neisanjanih pejzaža. U spinjem se na prste da što prije dosegнем nepoznato. Želim da iz djetinjstva utrčim u mladost. Oči mi lutaju bez cilja. Koraci su mi tupi i vode daljinama.

I ne znam šta mi je...

Jedne večeri moja mama, ona pred kojom nemam tajni i koja mi iz očiju čita misli i želje, rekla mi je da sam se zaljubila. Pitala me je to veče da li znam čije su oči najljepše. I ne čekajući moj odgovor rekla mi je da su najljepše oči zaljubljene djevojke. Znala je jer je primijetila da se moje oči čudno sijaju. Znala je da volim svakog trena dok sam budna, dok spavam, dok mislim...

Ova moja petnaesta jesen mi je najljepša. Volim neke zelene oči, crnu kosu, nježne ruke, i njegovih osamnaest godina,

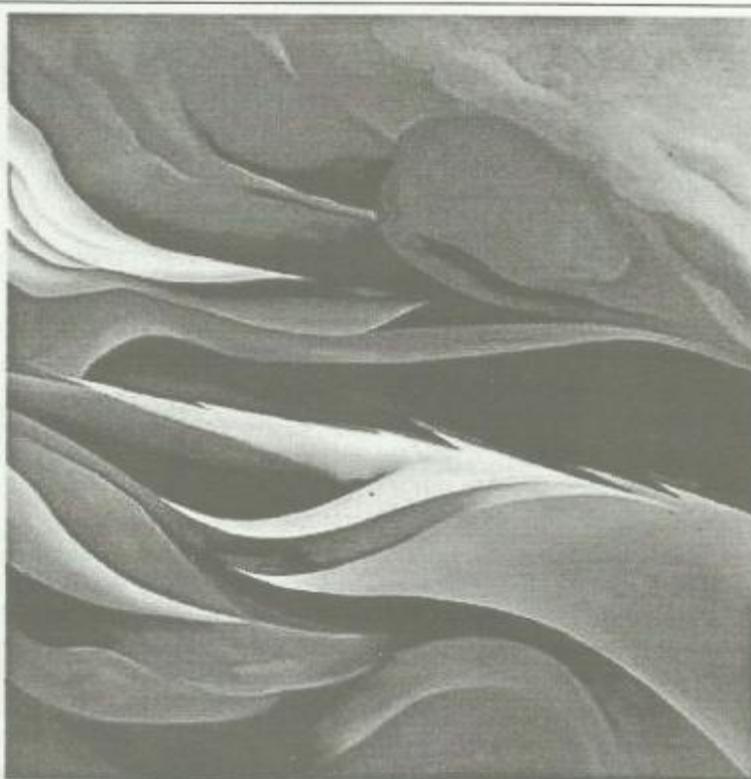
Zajović Tamara III/2

LJUBAV JE TAKO SAMA I TAKO PUNA SVIJETA

Središte naše moći su naša srca. U životu sve ide lako kada radimo iz ljubavi. Ona je najljepše osjećanje koje ispunjava djevojka u potpunosti. Iako je tako sama ujedno je i tako puna svijeta. Ljudi koji nas okružuju čine da se osjećamo lijepo, posmetno, zdravo i voljeno. Ljubav je dio nas. Kao prolječni cvjet rano u zoru, ljubav počinje da cvjeta od kako prvi put otvorimo oči. Zatim otvara svoje latice polako tokom našeg života. Ipak, na kraju dove vrijeme kada jednostavno isčezenje naš život, ali ona je još uvijek tu. Samo...

Iako je drugi ne primjećuju, ona je uvijek tu. Pred vratima stoji uvijek sama i čeka da joj otvorimo kada zakucu. Čeka da u svom srcu obuhvatimo sve ljude koje volimo i do kojih nam je stalo. Kada ih okružimo ljubavlju ona više nije usamljena, ima nekog da ga život vodi. Imamo nekog ko će otvarati vrata novog iskustva. Kada se ispunimo ljubavlju više nijesmo sami kao što je ona bila, već ispunjeni i slobodno lebdimo u beskrajnost, bez straha, jer znamo da ljubav pokreće sve.

Stević Jelica III/2

JEDNA RASPRAVA

Ovaj svijet nije navikao na iznenadenja. Da li živimo da bismo ispunili određeni bonus ili da bi ga samo udvostručili našim iskustvima?

U životu ti je sve relativno, pa čak i ljubav koju propovjeda Novi zavjet. Zašto nam se sve čini lažno? Šta je život? Samo ono što nam pruža on sam. Nema svaku snagu da započne borbu.

Ne slažem se. I Andrić je rekao da je Bog jedan i da On zna granicu. Mislim da te granice postoje, ali u nama, kao i Bog. Zar nije naš pokretac vjerovanje u ljubav koju On propovjeda.

Mnogi veliki pisci rekli su dosta o religiji, ljubavi i vjerovanju. Dostojevski da je mogao analizirao bi i samog Boga, za Hemingveja je i to bilo relativno, a Tolstoj ga je citirao. Treba li ti više? Na kraju ćeš opet sam sebi najviše pomoći.

Pa onda niko nije u pravu. Samo On, gore. Opet to vidiš i čitaš između redova. Želim da se borim, samo opet skupljam snagu.

Duković Maja II/5

Sa sekcije svjetske književnosti

BENGALSKI TOLSTOJ

Čovjek može vidjeti ono što nije video,
čuti ono što nije čuo,
okusiti ono što nije okusio,
biti tamo gdje nije bio,
al' uvijek i svagdje
samo sebe može naći,
ili ne naći.

Zastrašujući obim opusa od pedesetak zbirki stihova, 12 proznih knjiga, četrdesetak drama i mnoštvo pjesama, pripovjedaka i eseja koje nije stigao da priredi za objavlјivanje, doprinio je pored ostalog da Tagora za života širom Indije bude doslovno tretiran kao Bog. Od te uloge nije bježao, u njoj je svakako nesvesno uživao, ali je nije podsticao.

Rabindranat Tagore (1861 - 1941) je bio veoma talentovan i svestran čovjek. Kada bismo počeli da prepričavamo njegovu biografiju sigurno bi bilo dvoumljenja od čega da počnemo jer on je bio prije svega pjesnik onda prevodilac, kompozitor, slikar, filozof, pedagog, autor muzičkih i plesnih drama, svirač, pjevač, koreograf i scenograf sopstvenih djela.

Rođen je u Kalkuti. Počeo je da piše u 8-oj godini, prvu pjesmu odštampao je u 14-oj, a u 17-oj, jedan od prijatelja odštampao mu je jednu knjigu sabranih pjesama. Njegova najpoznatija djela od drama su: „Proljećni krug”, „Kraj mračne sobe”, „Žrtva”; od romana: „Kuća i svijet”, „Brodomol”; a od zbirki pjesama: „Gradinar”, „Večernje pjesme”, „Jutarnje pjesme”, i „Gitandali”. Bio je strašno vezan svojim vremenom, ali je u sebi nosio univerzalno vrijeme, trenutak koji ne stari, istinski znak indijanskog duha. Njegova misao odnegovana je na Vedama i Upanisadama, drevnim sanskritskim, filosofsko - pjesničkim i religijskim tvorevinama, koje su temelj indijske civilizacije i kulture.

Rabindranatov život prožet je obiljem smrti; od smrti njegove majke u doba dečaštva i od smrti obožavane muze Kadambari u doba prve mladosti do smrti žene, dvoje male djece i dvoje odrasle, braće, unučadi.

Kadambari, Rabindrina vršnjakinja, došla je u dom Tagorovih sa devet godina, kao i svaka nevјesta onog vremena. Rabi i Kadambari provodili su slobodno vrijeme u igrama; ona je bila prva dječakova prijateljica, prvi slušač njegovih pjesničkih prvjenaca, prvi njihov kritičar. Kadambari je bila vila Tagorova djetinjstva i prve mladosti - tim prije što je dječak rano ostao bez majke. Kada su Rabindranata oženili sa deset godina mladom Mrinalini, Kadambari se ubila, bez oproštaja i objašnjenja. Njena je smrt tajna koja je svakom očigledna. Rabindranat joj je posvetio nekoliko knjiga pjesama. Neiskaziva je praznina uslijedila posle njene smrti. Zatim započinje Rabindranatovo traženje Kadambari u njenom neumrlom liku. Kadambarina prisutnost pričestila je otada svaku ljepotu, sve žene, svaku nježnost, svu žđ za nepoznatim. Ona će uvijena u pjesmu završnicu, biti moj posljednji poklon tebi, Bože, kaže se u „Gitandalama”.

Sve je radio gotovo usput; nove melodije zviždukao je u hodu, stihove, poeme i drame, pisao je onolikom brzinom kolika je bila potrebna da bi se prenijela na papir. Stvarao je u letu, bez ispravljanja. Neumorno je krstario svijetom, družeći se sa uglednim i s neuglednim, dopisujući se i predavajući.

Živjeći tako, Tagora je obilno patio, obilno se oduševljavao, volio i žudio, bio obožavan i kritikovan.

Od njega nikada nije krenula u svijet psovka ili ružna riječ, nikada ni gorčina, ni pobuna, ni ukus za besmisao i ništavilo.

Tri oslonca Tagorova života i djela su: Vede, Upanisade i budistička književnost. Dva su ga vida prirode najviše opčinjavala: prostor i vrijeme.

Posle pedesete godine postaje viša - kavi, svjetski pjesnik. Godine 1912- e uputio se u London sa sveskom svojih pjesama pod naslovom „Gitandali”. Te pjesme je izabrao iz svoje 4 zbirke i preveo ih na engleski. S predgovorom Jeits - a, knjiga je u engleskim krugovima proglašena najvećim književnim događajem.

Godine 1913, dodijeljena mu je Nobelova nagrada.

>>

Dosledno vaspitan u duhu bengalske kulture Rabindranat u svojim „Sjećanjima“ navodi kako je prvi put obuo čarape i cipele tek u desetoj godini.

Osnovao je prvu školu u Indiji koja je njegovala prožimanje zapadne i indijske filozofije, a koja je 1921. godine prerasla u univerzitet.

Kada je već imao punih 70 godina predano se posvetio i slikarstvu, a samo nekoliko sati prije smrti 7. avgusta 1941. godine izdiktirao je svoju poslednju pjesmu.

Komponovao je muziku za nekoliko stotina svojih pjesama, a Tagorin „Naš zlatni Bengal“ je postao nacionalna himna Bangladeša.

„Neke od njegovih pjesama iz zbirke „Gradinar“ ↓

*Čeznem da ti kažem najdublje riječi koje ti imam reći;
ali se ne usuđujem, strahujući da bi mi se mogla nasmijati.
Zato se smijem sam sebi i odajem tajnu svoju u šali.
Olako uzimam bol svoj, strahujući da bi to mogla ti učiniti.*

*Čeznem da ti kažem najvjernije riječi koje ti imam reći;
ali se ne usuđujem strahujući da bi mogla posumnjati u njih.
Zato ih oblačim u neistinu, i govorim suprotno onome što mislim.
Ostavljam bol svoj da izgleda glup, strahujući da bi to mogla ti učiniti.*

*Čeznem da upotrijebim najdragocjenije riječi što imam za te;
ali se ne usuđujem, strahujući da mi se neće vratiti istom mjerom.
Zato ti dajem ružna imena i hvalim se svojom surovošću.
Zadajem ti bol, bojeći se da nećeš nikada saznati šta je bol.*

*Čeznem da sjedim nijemo pored tebe;
ali se ne usuđujem, jer bi mi inače srce iskočilo na usta.
Zato brbljam i časkam olako, i zatravam svoje srce rijećima.
Grubo uzimam svoj bol, strahujući da bi to mogla ti učiniti.*

*Čeznem da te ostavim zauvječ;
ali se ne usuđujem, strahujući da bi mogla otkriti moj kukavičluk.
Zato ponosito dižem glavu i dolazim veseo u tvoje društvo.
Neprekidne strijele iz tvojih očiju čine moj bol vječito svježim.*

Volim te, dragane, oprosti mi ljubav moju.
Uhvaćena sam kao ptica koja je zalutala.
Otkako se potreslo srce moje izgubilo je svoj veo i ogoljelo.
Pokrij ga svojim sažaljenjem, dragane i oprosti mi moju ljubav.
Ako me ne možeš voljeti dragane, oprosti mi bol moj.
Ne gledaj me prezrivo iz daljine.
Povući će se u svoj kut i sjedjeti u mraku.
Obijema rukama pokriće svoju golu sramotu.
Odvrati svoje lice od mene, dragane i oprosti mi bol moj.
Ako me voliš, dragane, oprosti mi moju radost.
Ako moje srce poneše bujica sreće,
Ne smij se mom opasnom zanosu.
Ako sjedim na svome prijestolu i vladam nad tobom tiranijom ljubavi svoje,
Ako ti kao boginja poklonim svoju milost,
Podnesi oholost moju, dragane, i oprosti mi moju radost.

ZAVOĐENJE ILI NIHILIZAM

U NOVOM (STAROM) RUHU

„Da volim, to je jedino što umijem. Samo mi dajte predmet moje ljubavi.“

Seren Kjerkegor

Upustivši se u ovu malu, ali ipak važnu raspravu, shvatih da najprije moram uputiti čitaoca na značenje riječi „zavođenje“. Riječju zavođenje – „seducere“ – najprije označavamo samorazdvajanje, ili odvajanje od samoga sebe – radi nekog, nadmoćnijeg Drugog. Drugo značenje etimološki nas vodi do „se aductere“, a to znači – samodopadanje, narcisoidno okretanje sebi, a upućuje i na egzibicionistički autoerotizam. Obije etimologije su tačne, ali s tom razlikom što nas „prva upozorava na posledicu zavođenja i ona obuhvata aspekt „objekta-žrtve“ – dok je druga okrenuta samom motivu zavođenja, tako da prije svega opisuje aspekt „subjekta-lovca“.

Ovakva struktura pojma, u samom startu odbacuje princip vjernosti! U Kjerkegorovom „Dnevniku Don Žuana“ ponavljanje ljubavnih avantura i zanosa ima za Don Žuana preventivnu funkciju odbrambenog mehanizma pred strahom od smrti i nužnog fizičkog isčešavanja samog bića.

Paradoksalno, ali proizlazi da na Don Žuana ne treba gledati samo kao na razvratnika punog libida?! Možda je njegovo razvratništvo samo neki simptom ili bolest, a ne konačni cilj, telos i suština? Po Kjerkegoru znamo da njegovo „razvratništvo“ ipak nije vulgarno, nego naprotiv, elegantno i prefinjeno i da je utemeljeno na retoričkoj vještini (jer u suštini zavođenje i nije ništa drugo do gomila neispunjениh obećanja). Snaga Don Žuanovog nadahnuća leži u retoričkoj magiji ljubavi i iluziji trenutka u kome je on usrećio sve svoje žene! Baš taj trenutak njegovog vlastitog uživanja, ali i trenutak ženinog uživanja je njegov jedini cilj. On uništava konačnost, stvarajući kontinuitet, trajanje, opstajanje, na sebi svojstven način. Njegov (erotski) relativizam duboko je utemeljen u Ničeoskom ateizmu i nihilizmu. On je prije svega ateist, ikonoklast i najposle – zavodnik. Don Žuan je simbol anarhijske usmjerene protiv iskrenih osjećanja, ali i ono malo patrijarhalnih vrijednosti koje su nam preostale.

Don Žuan je mnogo više od običnog zavodnika, jer se on sam nikada ne prepusta onom čulnom uživanju do kraja. Zavođenje za njega nije puko emotivno pjianstvo, već stvar lucidne manifestacija uma, pa je on otuda superioran u odnosu na svoju žrtvu, naprosto nenadmašan u svom umijeću samokontrole i vladanju samim sobom. Vjerovatno tu leži i korijen njegovog uživanja u đavolski dobro isprogramiranoj igri, punoj šarma, utemeljenoj na priči o braku i hepiend-u i finalnom osjećaju trijumfa nad žrtvom. Don Žuan je oličenje strasti za promjenom i pripada kategoriji apsurdnih, pronicljivih i lucidnih ljudi, koji na svom čelu nose pečat prokletstva zbog kvantuma znanja koje posjeduju, ali i zbog svoje hrabrosti i smjelosti da zavire „iza kulisa“. On je biće čežnje i prestupa. Pored toga što je neodoljivi zavodnik i ljubavnik, nevjernik, skeptik, halapljivac – Don Žuan je i metafora vječite borbe između bića i ništavila. Njegovo bivstvo nosi svu paradoksalnost ovoga svijeta, jer može li on-saputnik prividja praznine, hladnoće uopšte pomoći nekom biću i svojom ga ljubavlju spasti nebića, ako ni on sam nije u stanju da se izbavi od kandži relativizma i nihilizma? Njegov moto je osporavanje i opovrgavanje svih ostalih principa, izuzev principa o apsolutnom relativizmu i ateizmu. „Svi ljudi nalikuju jedan drugome, tijelom kao i dušom... male izmjene ne znače ništa. Dovoljan je jedan ljudski primjerak da bi se sudilo o svim ostalim. Ljudi su isto što i drveće u šumi, nijedan botaničar ne bi prihvatio da se bavi svakom brezom pojedinačno“ – kaže Bazarov, prvi književno hipostazirani nihilista.

Na kraju, ostaje da se zapitamo da li je nihilizam, u osnovi pojarni oblik Tanatosa, instinkta, koji je komplementaran svakom životnom (duhovnom) procesu? Znači li to najzad, da „jedino smrt može zavesti zavodnika“?

Priredila: Nela Dabanović, prof.

Zanimljiva strana FILOSOFIJE

Sokrat je bio najveći filozof svog vremena. Po izgledu je bio ružan, nizak rastom, sa širokim pljosnatim nozdrvama, čelav, maljavog vrata i ramena, nogu tankih i krivih. Ono što je interesantno jeste da je imao istovremeno dvije žene koje su se često svadale jer je muž poklanjan naklonost čas jednoj, čas drugoj. A on kada bi ih zatekao u svadi još bi ih više podsticao da se hvataju za kosu i zadirkava ih što to čine zbog njega ružnog. Jednog dana zadirkujući ih što jedna drugoj čupaju kosu, one u dogovoru krenuše na njega i ne pustiše ga dok mu od ono malo kose što je imao ne ostade ni dlaka. Nadaleko je poznata njegova prva žena Ksantipa koju je Sokrat dovodio do bijesa jer joj se ni jednom jedinom riječju nije obraćao: koliko je bio razgovorljiv sa prijateljima na atinskim trgovima toliko je bio čutljiv u kući. Jednom se Ksantipa toliko naljutila da ga je polila vodom, a Sokrat je na to odgovorio: „Znao sam da će Ksantipina grmljavina prije ili kasnije da se pretvoriti u kišu.“

Ksenofan je zasigurno imao poseban smisao za humor. Dok mu je neko objašnjavao da jegulje žive u toploj vodi, on je na to postavio pitanje: „Znači li to da ćemo ih kuvati u hladnoj vodi?“

Diogen iz Sinope je pravi izvor anegdota. O njemu se zna da je živio u buretu i išao ulicom s upaljenom svijećom usred bijelog dana govoreći glasno: „Tražim čovjeka.“ Njegov susret s Aleksandrom Makedonskim već je opšte poznat. Kralj je prolazio na konju ulicama Korinta kada je video Diogena gdje sjedi na stepenicama uživajući u suncu i odlučio da mu se obrati: „Ja sam Aleksandar Veliki, a ko si ti?“; „Ja sam Diogen Pas.“; „Zatraži ono što želiš.“; „Pomakni se zaklanjaš mi sunce.“

Jednog dana dok je posmatrao nespretnog strijelca sio je baš pored centra govoreći: „Ovo je jedino mjesto gdje se osjećam sigurnim.“ Drugom prilikom zadesivši se u vili sa skupocjenim predmetima pljunuo je vlasniku u lice, a onda ga je obrasio i izvinuo mu se govoreći da u cijeloj kući nije našao tako ružno mjesto gdje bi mogao da pljune. Što se tiče Diogenovih osnovnih potreba za život one su svedene na najneophodnije: ogrtić kao odjelo i kao krevet ijeti i zimi, čanak za jelo i lonče za vodu. No kad je jednog dana video dječaka kako stavlja hranu direktno na hleb, bacio je čanak, kad je primijetio da isti dječak piće vodu iz šake bacio je lončić. Ostavio je testament po kome je naložio da ga ne sahranjuju već bace zvjerima. Međutim, njegovi prijatelji su se počeli optimati kome će pripasti čast da ga sahrani i na kraju su se odlučili da mu o državnom trošku podignu spomenik u obliku stuba i psa.

Pitagori su se pripisivali mnogi čudni događaji. Usmrlio je otrovnu zmiju svojim ujedom, razgovarao je mnogo godina s jednom medvedicom, nagovorio juniku da ne jede bob, pomilovao bijelog orla koji je namjerno sletio s neba da bi pozdravio Pitagoru, vidjeli su ga istovremeno u Krotonu i u Metapontu, idući pored rijeke Neso riječa ga je glasno pozdravila uzviknuvši: „Zdravo, o Pitagora.“ Za njega su takođe vezane njegove brojne izjave u najmanju ruku vrlo interesantne. Kada je jednom prilikom video čovjeka kako udara psa zamolio ga je da to više ne radi jer je u psu prepoznao dušu prijatelja, a na pitanje kako on to zna, odgovorio je da je prepoznao glas njegovog prijatelja. Po njegovim tvrdnjama živio je 16 puta, a između dvije inkarnacije duša mu se selila u razne životinje pa i u po koju biljku.

Heraklit je najviše cijenio sebe samog. Kada je trebalo da se konsultuje sa nekim imao je običaj da kaže: „Sačekajte momenat da odem samog sebe da upitam.“

Sigurno ste znali da filozofija pomaže pri rešavanju brojnih pitanja, ali ona Vam takođe može ponuditi mnogo interesantnih, zanimljivih, smješnih stvari zbog kojih prosto morate da je volite.

Gorgija iz Leontina živio je punih 108. godina, a kada su ga jednom upitali kako je uspio da doživi tako duboku starost odgovorio je: „Odričući se se zadovoljstava.“ Mnogima je bilo čudno sto njegov životni vijek nije trajao duže, ali odgovor stoji u tome što se Grigorija odrekao najvećeg zadovoljstva... hrane, naravno. Ljudi su tvrdili da je bio sofista koji je zaradio najviše para. Bio je toliko bogat da je iz zahvalnosti prema Apolonu poklonio proročištvu u Delfima statuu od zlata u prirodnoj veličini njega samog. Baš lijepo od njega zar ne?

Sigurno ste znali da filozofija pomaže pri rešavanju brojnih pitanja, ali ona Vam takođe može ponuditi mnogo zanimljivih stvari zbog kojih je prosto morate voljeti.

Priredila: Milica Dedić IV/2

English corner

There is no butter in buttermilk, no egg in eggplant, no grape in grapefruit, neither mush nor room in mushroom, neither pine nor apple in pineapple, neither peas nor nuts in peanuts, and no ham in a hamburger.

Happy hours and rush hours -- often last longer than sixty minutes, boxing rings are square, most telephones are dialed by being punched (or pushed?), and most bathrooms don't have any baths in them. In fact, a dog can go to the bathroom under a tree -- no bath, no room; it's still going to the bathroom!

A non-stop flight? Never get on one of these. You'll never get down!

English is the most widely spoken language in the history of our planet, used in some way by at least one out of every seven human beings around the globe. Half of the world's books are written in English, and the majority of international telephone calls are made in English. English is the language of over sixty percent of the world's radio programs. More than seventy percent of international mail is written and addressed in English, and eighty percent of all computer text is stored in English. English has acquired the largest vocabulary of all the world's languages, perhaps as many as two million words, and has generated one of the noblest bodies of literature in the annals of the human race.

Nonetheless, it is now time to face the fact that English is a very illogical language. In English language, the **blackbird hen** is brown, **blackboards** can be green or blue, and **blackberries** are green and then red before they are ripe. Even if blackberries were really black and blueberries really blue, what are strawberries, **cranberries**, elderberries, huckleberries, raspberries, and gooseberries supposed to look like?

Language is like the air we breathe. It's invisible, inescapable, indispensable, and we take it for granted. But, when we take the time to step back and listen to the sounds that escape from the holes in people's faces and to explore the paradoxes and vagaries of English, we find that **hot dogs** can be cold, **homework** can be done in school, **nightmares** can take place in broad daylight while **morning sickness** and **daydreaming** can take place at night.

If the plural of tooth is teeth, shouldn't the plural of booth be beeth ☺? One goose, two geese -- so one moose, two meese☺?

If olive oil is made from olives, what do they make baby oil from?

How can the expressions "What's going on?" and "What's coming off?" mean exactly the same thing?!? Why is it that when the sun or the stars are out, they are visible, but when the lights are out, they are invisible?!?

Watch your head - I keep seeing this sign on low doorways, but I haven't figured out how to follow the instructions. Trying to watch your head is like trying to bite your teeth.

They're head over heels in love - That's nice, but all of us do almost everything head over heels.

Still, you have to marvel at the uniqueness of the English language, in which your house can simultaneously burn up and burn down, in which you fill in a form by filling out a form, in which you add up a column of figures by adding them down, in which your alarm clock goes off by going on, in which you are inoculated for measles by being inoculated against measles, and in which you first chop a tree down – and then you chop it up.

A guinea pig is neither from Guinea nor is it a pig ☺.

Adapted from "English Is a Crazy Language" by Richard Lederer, English teacher, Wizard of Idiom, Attila the Pun, and Conan the Grammarian.

In what other language do people drive in a parkway and park in a driveway? In what other language do people play at a recital and recite at a play? Why does night fall but never break and dav break but never fall?

Ship by truck and send cargo by ship??!

If the truth be told, all languages are a little crazy. As Walt Whitman might proclaim, they contradict themselves. That's because language is invented, not discovered, by boys and girls and men and women, not computers. As such, language reflects the creative and fearful asymmetry of the human race, which, of course, isn't really a race at all.

Priredila: Anastazija Glavičić, prof.

ZA KORAK BLIŽE

U prošlom broju smo započeli naše upoznavanje sa zemljama Evrope pričajući o Francuskoj i Holandiji, a za ovaj broj sam obećao Finsku i Italiju. Pogledajte, saznajte i naučite o ljepotama ove dvije zemlje kroz ono što sam za Vas pripremio.

ITALIJA

Italija - zemlja rimskih imperatora, Leonarda da Vinčija, renesanse. Zemlja u kojoj se operske arije zvižduju na ulici. Zemlja sa bezbroj različitih vrsta kafe - za različito doba dana, za različite prilike i društvo. Zemlja pica i špageta.

Italija je smještena na Apeninskom poluostrvu - popularnoj „čizmi”, i obuhvata dva ostrva Siciliju i Sardiniju.

Planine se pružaju skoro cijelom Italijom. Sa sjevera je odsečena od ostatka Europe vijencima Alpa, a duž poluostrva se pružaju Apenini. Budući da se Italija nalazi na granici litosfernih ploča, ondje su česti zemljotresi, naročito u srednjem i južnom dijelu. Na Siciliji je Etna najveći i najaktivniji vulkan Europe (3340m), a blizu Napulja je Vezuv visok 1279m nadmorske visine.

U Italiji ima malo nizija. Izuzetak je plodna Padarska nizija koja razdvaja Alpe i Apenine. Ona je inače najveća žitница Italije. Kroz nju protiče Po - najveća Italijanska rijeka.

Postoji velika razlika između visokog životnog standarda na bogatom, industrijskom sjeveru i znatno nižeživotnog standarda nerazvijenog juga zemlje. Na jugu je nezaposlenost znatna, a broj siromašnih je velik.

Kada je riječ o Italiji svakako se mora spomenuti i visoka moda (Armani, Versace i dr.), zatim vrhunski dizajn i stil, čuvena italijanska kuhinja i turizam na najvišem nivou.

Dugačka obala, mediteranska klima, sniježni vrhovi Alpa, vulkani i lednička jezera svojom ljepotom privlače brojne turiste. Kulturno-istorijsko nasljeđe je ogromno što je takođe vrlo interesantno za turiste.

Italijanska kuhinja spada među najomiljenije u svijetu. U njoj preovladuje tjestenina, koja nije italijanski „izum” već kineski. Napolitanski specijalitet prestavlja umak od paradajza, koji se servira uz tjesteninu. Italijanska vina su odličnog kvaliteta i ona je najveći svjetski proizvođač sa 9,2 miliona tona godišnje.

Što su nekada Rimljani bili borbe gladijatora u Koloseumu, danas su to fudbalske utakmice na stadionima italijanske Serije A. Italijanski „kalčo” obrće milijarde dolara i po snazi je peta / šesta nacionalna industrija.

Rim, metropola nekadašnje Rimске imperije, spada u najljepše gradove svijeta i u najznačajnije centre kulture. Karakteristične su mnoga kulturno-istorijska spomenika iz antičkog vremena i doba renesanse. Poznat je i po mnogim trgovima i fontanama. Među znanimstima je i Koloseum u kojem su se borili gladijatori, trg Kompideljo, kao i fontana di Trevi. Legenda kaže da onaj koji ubaci novčić u ovu fontanu, ponovo se vraća u Rim.

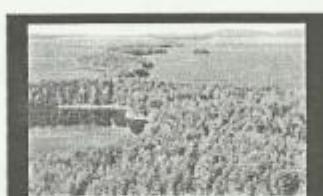
U Piži je legedarni Krivi toranj koji je visok 58,5 metara, čiji je kamen temeljac postavljen 9.-og avgusta 1173.god. Počeo je da se naginje već prilikom izgradnje prvih spratova. Dovršen je 1372.god. Zdanje je bilo zatvoreno za turiste zbog rizika od rušenja. U trenutku zatvaranja, toranj je bio nakrivljen 4,5 metara. Nakon običnih radova, koji su koštali više od 28 miliona eura, nagib je smanjen na 39,6 centimetara u odnosu na vertikalnu osu.

Na kraju valja pomenuti Veneciju, grad ljubavi, isprepletan kanalima i sa bezbroj mostova. Smatra se da je najromantičniji doživljaj vožnja gondolama kroz kanale uz italijanske ljubavne pjesme. Nažalost, grad ljubavnika i romantičke je u opasnosti jer sve više tone u Jadransko more. Pored mnogobrojnih osobnosti ono što krasi Italiju jeste autentična muzika među kojom su pjesme "O, sole mio", "Caruso", kao i niz napolitanskih čije su priče u potpunosti istinite, već ušle u legendu.

>>>

FINSKA

Finska ili na finskom "Suomi" što znači zemlja hiljadu jezera, zemlja šuma, snijega, i sauna. Zemlja u kojoj sunce ne zalaže po dva mjeseca, zemlja Deda Mraza, "nokie", vodke "Finlandia".

Finska se nalazi u sjevernoj Evropi, smještena između dva moćna susjeda Rusije i Švedske. Četvrtina njene oblasti nalazi se sjeverno od Artika. Većina zemlje je blago valovita visoravan kamene podloge i sjevernih šuma i predstavlja izuzetnu mješavinu šumovitih brda i vode. Pod šumama je 70% površine zemlje, a na samu jezera otpada 10% zemljista.

Ukupan broj jezera je negdje oko 190.000. Najveća jezera su Sajma i Pajene. U sjevernoj Finskoj najveće je jezero Inari. Ono je poznato svakom ljubitelju ukrštenih riječi, jer se pojavljuje u svakoj drugoj ukrštenici. Jezero leži na polarnom krugu i zbog toga sunce zimi dva mjeseca gotovo da ne izlazi. Godišnje je 205 dana temperatura ispod nule, a isto toliko jezera je prekriveno ledom čija je debljina 1.5m i zadržava se sve do maja. Na krajnjem zapadnom dijelu jezera nalazi se mještase istog naziva Inari.

Ono je **centar laponskog naroda i kulture.** Tu je laponski muzej, Nacionalna skupština Laponaca, laponska Crkva, laponski radio i škola. Mještase je živopisna turistička zanimljivost koja nudi mnogobrojne usluge tokom čitave godine. Još jedna izvanredna karakteristika finske prirode jesu ostrva kojih ima oko 30.000. Glavni arhipelag i provincija Aland nalaze se na jugo-zapadnoj obali.

Klimu karakterišu hladne zime i topla ljeta. U južnom dijelu ljeti temperatura dostiže i do 30°C, a zimi temperature od minus 20°C nisu ništa neobično. Na dalekom sjeveru iznad Artika, sunce ne zalazi 73 dana, stvarajući tako, bijele ljetne noći. U istom području, tokom tamnog zimskog perioda sunce ostaje ispod horizonta 51 dan, stvarajući polarne noći poznatije na Finskom jeziku kao "kaamos".

Finska ima oko 5.200.000 stanovnika, šesta je po veličini u Evropi, ali ima nisku gustinu naseljenosti 17 stanovnika po km². Većina Finaca, oko 65% živi u gradovima. Tri grada: Helsinki, glavni grad sa 550.000 stanovnika, Espoo i Vantaa formiraju metropolitansku regiju. Za Finsku je karakteristična visoka stopa obrazovanosti stanovništva koja iznosi 99%.

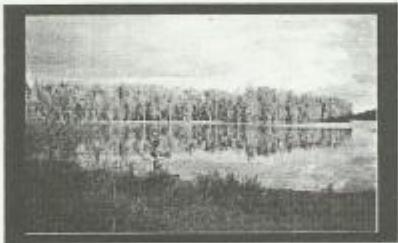
Od religije najzastupljenije su Evangelističko-luteranska Crkva (89%) i Finska Pravoslavna Crkva (1%).

Šume su najvažniji sirovinski izvor, iako inžinjerska industrija vodena Nokiom je već odavno vodeća grana proizvodnje. Najvažniji izvozni proizvod danas je mobilni telefon. Za Fince se kaže da su „nacija koja je najviše na vezi u svijetu“ sa sve većim brojem mobilnih telefona i internet konekcija po glavi stanovnika. 2000. godine Finski bruto nacionalni dohodak po glavi stanovnika bio je 25.500€.

Najpopularniji zimski sportovi u Finskoj su: **hokej na ledu i kros skijanje.** Finska je dala mnogo olimpijskih i svjetskih šampiona, od trkača Paavoa Nurmića i Lassa Virena, do svjetskog šampiona Formule 1 vozača Mike Hakinena i svjetskog šampiona u reliju, vozača Tomija Makinena.

Od tradicionalnih jela preporučuju se različite vrste bljeba, a ako se bar na kratko zaustavite u Tampereu, ne odlazite ne probavši **crni puding.** Najpoznatija pita je **Kalakkuko**, riblja pita - delikates **pokrajine Savo.** Trećina slatkih jela pravi se od višanja.

Finska je zemlja sauna, u njoj postoji 1.700.000 sauna, od prilike jedna na tri stanovnika. U blagodetima saune Finci uživaju više od 1000 godina. Posle dobrog preznojanja obavezno se treba uvaljati u snijeg ili skočiti u ledeno more. Sauna podstiče rad krvotoka, podpomaže prokrvljenost kože, zglobova i unutrašnjih organa, čisti sve pore, jača i učvršćuje kožu i dobra je u prevenciji od prehlada i različitih upalnih procesa. No, sauna, u skladu sa starom finskom poslovicom koja glasi: "U sauni ljutnja isparava, a bijes se isušuje", neobično povoljno djeluje i na psihi.

**U sledećem broju:
Švedska i Portugal**

Priredio: Vladimir Lakić IV-1
/ jedan od učesnika takmičenja »Zdravo Evropu« /

ZANIMLJIVA GEOGRAFIJA

Da li znate:

- da je Nil najduža, a Amazon vodom najbogatija rijeka?
- da se čovječanstvo snabdijeva vodom iz rijeka, jezera i podzemnih voda koje zajedno čine oko 1% ukupne vode na svijetu?
- da podzemne vode obezbijeduju 90% ukupne vode za piće na svijetu?
- da je voda Mrtvog mora devet puta slanija od okeanske vode?
- da tropske prašume zauzimaju samo 2% površine zemlje?
- da u tropskim šumama živi preko polovine biljnih i životinjskih vrsta?
- da samo tropske šume Amazonije proizvode 40% kiseonika u svijetu?
- da na našoj planeti nestaje do 3 biljne i životinjske vrste dnevno?

TORNADO PROLAZ

Neke oblasti imaju česte oluje i mnogo tornada. Dio SAD između Texasa i Illinoisa ima ih tako mnogo da je poznato kao Tornado prolaz. Najgori tornado ikad zabilježen na svijetu pogodio je Elington u Misuri 18. marta 1925. godine. Trajao je tri i po sata, razorio četiri grada i usmrtio 689 ljudi.

Kiša žaba

Kiša koja se sastoji od životinja, riba i drugih predmeta zabilježena je mnogo puta kroz vijekove. Rimski istoričar Plinije izvještava o kiši žaba 77. godine naše ere, a u IV vijeku kiša riba padala je tri dana na jedan grad u Grčkoj. Tokom oluje u Engleskoj 1939. godine napadalo je toliko žaba da su se ljudi bojali da hodaju okolo da ih ne zgaze.

Kiše kao ove, poznate još kao nebeske padavine, uzrokovane su vjerovatno tornadima koji usisaju životinje iz ribnjaka, rijeka, bara i slično.

Žabe se najčešće pominju, ali je bilo i pljuskova zmija, larvi, glista, šljunka, pomorandži, pšenice i čak ovaca.

Čuveni vodopadi

Vodopad	Visina
Andeoski vodopad, Venecuela	979m
Saderlena vodopadi, Novi Zeland	580m
Mardalfosen, Norveška	517m
Gersopa vodopadi, Indija	253m
Viktorijini vodopadi, Zimbabwe	108m
Iguasu vodopadi, Brazil-Argentina	82m
Nijagarinski vodopadi, Kanada-SAD	54m

Svjetski rekordi – prirodne katastrofe

Oluja

Karipski „Veliki uragan“ 1780

Katastrofalne posljedice

najveći uragan ikad zabilježen, preko 20000 ljudi

Hong Kong tajfun, Kina 1906

10000 mrtvih

Tornado „Ubica“, SAD 1925

689 ljudi poginulo u Elingtonu, Misuri

Tropska oluja „Agnes“, SAD 1972

3,2 milijardi dolara štete 129 mrtvih

Uragan „Fifi“, Honduras 1974

8000 poginulih

Uragan „Džordž“, SAD 1998

5 milijardi dolara štete

Uragan „Mil“, SAD 1998

preko 9000 poginulih

>>

ZANIMLJIVOSTI IZ GEOGRAFIJE AZIJE

► **Veliki kineski zid** dao je sagraditi car Tsin Ši Huang Ti (gradnja je počela 214 god.pr.n.e.). Taj po mnogo čemu čudan car odlučio je da zauvijek sačuva svoje carstvo od opasnih provala Mongola i Huna. Njegova je zamisao pravedena : Kina je ograđena od teritorija ratničkih nomada goleim nepremostivim bedemom dugim 6.350 kilometara koji prolazi preko planina i pustinja ne ostavljajući nigdje otvor kroz koji bi se mogli provući osvajači i pljačkaši. Kineski zid je jedina građevina na našoj planeti koja se vidi s Mjeseca.

► **Prosječna nadmorska visina** Tibeta približno je jednaka visini najvećeg vrha Alpi – Mon Blana (4807 m).

► **Najveće planine svijeta** nalaze se u pet azijskih zemalja : Nepalu, Kini, Indiji, Pakistanu i južnom dijelu nekadašnjeg SSSR-a.

► U Mandžuriji gdje vladaju duge i oštре zime seljaci prodaju na pijacama **smrznuto mlijeko u obliku bijelih glavica**. One se mogu cijepati i prodavati u manjim komadima.

► **Kinezima nije lako naučiti pisati i čitati** jer moraju znati hiljade znakova: njihovo pisanje nije glasovno, nego neka vrsta slikovnog pisanja, iako nema slike. Kinesko pismo omogućava Kinezima da se medusobno sporazumijevaju, iako svi ne govore jednako. Djeca više godina uče dok savladaju osnovnu pismenost i nauče samo nekoliko stotina znakova. Zato mladi Kinezi uče marljivo, pa čak i na ulici.

► **Cunami – nesreća obalnog područja Japana**

Cunami su tajanstveni u isto vrijeme strašni, često razorni – veliki morski talasi na obalama Japana. Cunami je japanska riječ, a znači niz talasa ogromne snage koji razaraju obale i luke Japana, plave ostrva, uništavaju brodove. Ti se talasi pojavljuju pri velikom uzdizanju mora i mogu izazvati ogromne nesreće.

Cunami se pojavljuju na velikim udaljenostima, a nastaju u trenutku potresa. Jure morem ogromnom brzinom u suprotnom pravcu, a nastaju pri naglom uzdizanju i spuštanju obale ili morskog dna.

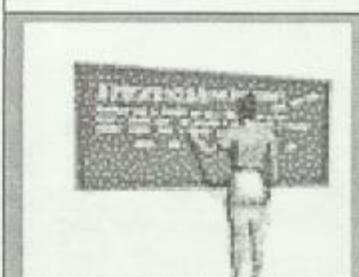
Osim tog japanskog naziva ti se talasi još zovu **potresnim talasima ili morskim potresima**. Najjaču snagu imaju kad na kopno udaraju okomito. Godine 1896. na ostrvu Honšu more se podiglo preko 30 m, poput džinovskog vodenog zida. Taj ogromni talas survao se svom snagom na obalu; za nepunih pet minuta bilo je srušeno 7600 kuća, 27000 ljudi bilo je ubijeno, 5000 ranjeno, a jedan veliki jedrenjak i niz manjih lada bačeni su 500 m daleko na kopno.

Takvih potresnih talasa ima u svim krajevima svijeta, ali su **najčešći i najjači u području „vatrenog pojasa Pacifika“**.

► U Japanu se nalazi 44 aktivna vulkana, što čini otprilike deseti dio svih aktivnih vulkana svijeta. U Japanu se prosječno u toku mjeseca osjeti 85 potresa (približno hiljadu godišnje). Najsnažnija eksplozija u istoriji vulkana dogodila se 27.08.1883. godine kada je eksplodiralo vulkansko ostrvo Krakatau između Sumatre i Jave (Indonezija). Tutanj se čuo na udaljenosti od 500 km.

► **Najstrašniji tajfun svih vremena** (koliko je zabilježeno) dogodio se 08. oktobra 1881. Od njega je stradala Indokina. Broj poginulih iznosio je 300000 hiljada.

► Singapur je ostrvo, grad i luka, država; „**lavljii grad**“ postao je „vrata Dalekog istoka“, „Gibraltar na jugu Azije“, najbogatiji grad Dalekog istoka „najveći kineski grad izvan Kine“, „grad velikih bogataša i velikih siromaha“, a za Malajce „prokletno ostrvo“ otkada je jedan Javanski vladar osvojio Singapur i dao smaknuti sve stanovništvo.

§ § § § § § § § §

Priredila:
Božana Bajić, prof.

PAPARAZZO

GENERACIJA 2004/05

!!!NAJ MATURANTI!!!

GENERACIJA 2004/05

↑ NAJLEPŠI,
NAJZGODNIJI...
Bojan Ražnatović IV/2

↑ NAJLEPŠA,
NAJZGODNIJA...
Daniela Mikulja IV/1

↑ NAJLEPŠI
ŽENSKI OSMIJEH
Vesna Mihojević IV/3

↑ NAJLEPŠI
MUŠKI OSMIJEH
Vladimir Lakić IV/1

↑ NAJLEPŠI PAR BR.1
Veljko Knežević IV/4 i
Andelka Jović IV/3

↑ NAJLEPŠI PAR BR.2
Dejan Golubović IV/2 i
Barbara Fajht I/5

↑ NAJORIGINALNIJI
ŽENSKI STIL
Sonja Stojanović IV/1

↑ NAJORIGINALNI
MUŠKI STIL
David Jovičević IV/3

↑ NAJSIMPATIČNIJA
Jelena Zindović IV/1

↑ NAJSIMPATIČNIJI
Vukota Stojanović IV/2

↑ NAJZAVODNIK
Šekularac Ilija IV/4

↑ NAJSLAĐA
Ivana Kaluderović IV/3

GENERACIJA 2004/05

!!!NAJ MATURANTI!!!

GENERACIJA 2004/05

↑ NAJEKSTREMNIJI BR.1

Perunović i Mladen Jukić IV/1

↑ NAJEKSTREMNIJI BR.2

Neda Nikezić i Milena Mihaljević IV/2

↑ NAJEKSTREMNIJI BR.3

Jelena Zindović IV/1 i statua u BD-i

↑ NAJPOSJEĆENIJI

UGAO BR.1

Ugao IV -og 2

↑ NAJPOSJEĆENIJI

UGAO BR.2

Ugao IV -og 1

↑ NAJBOLJI U UČENJU

IV/4

↑ NAJBOLJI U „NEUČENJU”

IV/3

↑ NAJBOLJI DRUG BR.1

Dejan Gojačanin IV/2

↑ NAJBOLJI DRUG BR.2

David Đurašković IV/3

PAPARAZZO

GENERACIJA 2004/05

!!!NAJ MATURANTI!!!

GENERACIJA 2004/05

↑ NAJSLADI
III/4

↑ NAJUSPAVANIJI BR.1
Milko Tašić IV/4

↑ NAJUSPAVANIJI BR.2
Senimir Muratović IV/1

↑ NAJBOLJADRUGARICA BR.1
Sladana Matunović IV/2

↑ NAJBOLJADRUGARICA BR.2
Daniela Mikulja IV/1

↑ NAJMOBILNIJI
Nemanja Novčić i Veljko Knežević IV/4

↑ NAJUČESTALIJI U „Centru”
IV/1

↑ NAJLEPSE
ŽENSKE OČI
Jelena Zindović IV/1

PAPARAZZO

GENERACIJA 2004/05

!!!NAJ MATURANTI!!!

GENERACIJA 2004/05

↑ NAJLEPŠE MUŠKE OČI
Branislav Jelić IV/4

↑ NAJSLOŽNIJI ĆETVERAC

Radmila Pavlović, Marijana
Gvozdenović, Slađana Baša i Snežana
Savićević IV/2

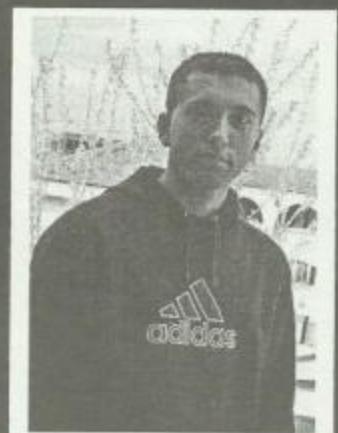
↑ NAJLEPŠA MINDUŠA
Ivan Marković IV/2

↑ NAŠARMANTNIJA
Martina Knežević IV/1

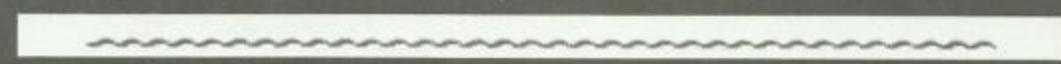
↑ NAJHRABRIJI
Aleksandar Milovac IV/2

↑ NAŠARMANTNIJI
Emin Metanović IV/3

↑ NAJDOSJETLJIVIJI
IV/1 sa cicalama

Kako do prirodnog C - vitamina?

U ovom broju predstavljamo vam Kraljicu našeg područja, voćku slatko – kiselog ukusa znanu pod nazivom mandarina.

Mandarina spada u familiju Citrusa ili Agrumi.

To je jedna veoma značajna voćka u voćarstvu koja se i kod nas koristi za voćarsku proizvodnju. Poslednjih godina potrošnja ovih plodova kod nas i u svijetu naglo je počela da raste, pa se značaj ove familije za voćarsku proizvodnju iz godine u godinu povećava.

Kako je voćarska proizvodnja uslovljena razvojem industrije i saobraćaja tako se i uzgoj Citrusa povećavao u toku razvoja ovih djelatnosti. Pošto živimo u takozvanoj novoj eri čovječanstva, razvojem saobraćaja sve je veći broj potrošača čiji je ukus zadovoljio slatko kiseli ukus agruma. Pored ovoga, značajno je reći da citrusi sadrže veliki broj mineralnih soli i vitamina neophodnih za pravilnu ljudsku ishranu, a pošto veoma rano dolaze u period plodonošenja (već u trećoj ili četvrtoj godini života) sve su više cijenjeni u svijetu.

Jedan od značajnijih predstavnika citrusa jeste mandarina, koja je veoma zastupljena kod nas.

Iako se crnogorsko primorje ne nalazi u geografskoj zoni gajenja citrusa, zbog svoje specifične klime uklapa se u klimatske oblasti za gajenje ove voćne vrste. Glavni problem, što se tiče zone gajenja mandarina, jesu niske zimske temperature.

Naime, mandarina ne podnosi hladnoću, i bitniji je apsolutni minimum nego prosječna zimska temperatura, jer za veoma kratko vrijeme može doći do izmrzavanja stabla. Mandarina se takođe ne može gajiti u oblastima gdje su velika kolebanja između dnevnih i noćnih temperatura. Izloženost hladnim i jakim sjevernim vjetrovima takođe predstavlja veliki problem za gajenje mandarine. Jaki vjetrovi mogu dovesti do preuranjenog opadanja listova što dovodi do neredovnog plodonošenja. Stoga se u oblastima gdje vladaju ovakvi vjetrovi pribjegava podizanju vjetrozaštitnih pojaseva koji se najčešće sastoje od redova brzorastućeg zimzelenog drveća, a to su najčešće čempresi.

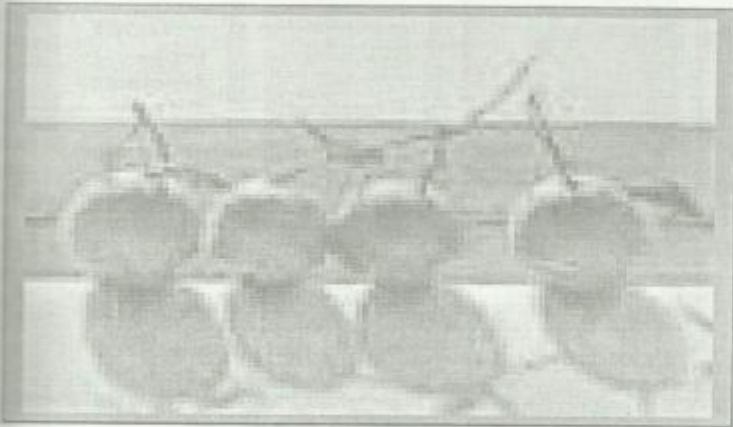
Kao kod ostalih voćnih vrsta, razmnožavanje može biti, vegetativno i generativno. U poslednje vrijeme se sve više koristi razmnožavanje vegetativnim putem, kalemljenjem odabrane sorte na sijance odovaračuće podloge (najčešće poncirus, jer je poznat da od svih agruma najbolje podnosi niske zimske temperature, pa se tako i vrši zaštita od neočekivano niskih zimskih temperatura). Proizvodnja sadnica je pod stalnom prismotrom stručnih službi, tako da je kvalitetan i zdrav sadni materijal zagarantovan ako se kupuje u radnim organizacijama ovlašćenim za takvu proizvodnju.

Pri podizanju zasada posebnu pažnju treba obratiti na izbor zemljišta. Fizičke osobine zemljišta su bitnije od hemijskih (hemijske možemo mijenjati), jer npr. kada je zemljište zbijeno i slabopropusno može doći do nedostatka kiseonika što dovodi do ugušenja korijena, dok u suprotnom, ako je propusnost zemljišta prevelika prilikom navodnjavanja postoji opasnost da sve mineralne materije podu dublje od zone korijenovog sistema.

Pri održavanju zemljišta treba obratiti pažnju na to da mandarina razvija korijen plitko, pa ne treba često raditi duboku ogradu da se ne bi oštetio korijenov sistem. Mandarina ima stablo srednje visine i nema neke velike zahtjeve pri rezidbi. Prema svojim biološkim osobinama ne zahtjeva sistematsku rezidbu na rod. Potrebno je samo ukloniti suvišne skeletne grane, zatim se proređuju gусте rodne grane, a suve, bolesne i oštećene grane treba ukloniti tako da se ukloni sve do zdravog drveta. Za dubrenje se koriste azotna, fosforna i kalijumova dubriva. Da bi se obezbijedili stalni prinosi i kvalitet plodova zemljištu se moraju dodavati hranljivi elementi (N, P, K) u okviru redovnog dubrenja, a ako ima mogućnosti makar svake treće godine unositi stajsko dubrivo, u količini od 30 do 40 tona po hektaru.

Da li ste znali da agrumi sadrže mineralne soli gvožđa, kalijuma, natrijuma, magnezijuma i fosfora, i veoma su bogati vitaminima A, B i C ?

Što se navodnjavanja tiče kod nas sezona traje tokom čitavog ljeta, a rijetko se oduži i do sredine jeseni. Naučnim istraživanjima je dokazano da je mandarini dovoljna količina vode od oko 500 kubnih metara vode po hektaru, tako da kod nas to iznosi oko 2000 kubnih metara vode po hektaru u toku sušne sezone.

Berbu citrusa treba vršiti čim dostignu svoju tehnološku zrelost, a to je kod nas obično od sredine oktobra do kraja novembra. Da bi se ostvarili što manji gubitci berbu treba obavljati po suvom i toplog vremenu.

Kao i ostale voćne vrste, mandarinu odlikuju mnogobrojne sorte, od kojih je kod nas najzastupljenija ovari sorta, a manje se gaji i domaća mandarina. Ovari sorta je kod nas uvezena iz Japana još 1932 godine i pripada vrsti unšiu. Odlikuju je relativna otpornost prema niskim temperaturama (*poslije poncirusa je najotpornija*), obilna rodnost i rano sazrijevanje (*od oktobra do decembra, u zavisnosti od temperature*) i zbog toga se veoma brzo raširila i sada je najzastupljenija kod nas. Plod joj je narandžaste boje, okruglog do pljosnatog oblika, a rijetko i kupastog. Plod je obložen glatkom, ali i naboranom korom, koja se veoma lako odvaja od mesa. Meso je izdijeljeno na 9 do 12 režnjeva sa žučkastonaranđastim sočnim mesom slatkokiselog ukusa, sa malo aromi.

Priredio: Golubović Dejan IV2

Zaštita bilja – štitaste vaši kod citrusa

Štitaste vaši po broju koje napadaju agruma uopšte, a i po broju koje su u nas ustanovljene mogle bi zauzeti prvo mjesto među insektima. Štitaste vaši pripadaju grupi Sternorrhyncha (ranije dio Hemiptera-Homoptera).

Odrasle ženke su zaštićene voštanim oklopom čvrste konzistencije. Mužjaci se mogu razlikovati od ženki poslije prvog larvinog stadijuma. Njihov štit je obično manji i različitog oblika i veličine. Jedna široko rasprostranjena štitasta vaš u svijetu, posebno na Mediteranu je **crvena štitasta vaš** (*Chrysomphalus dictyospermi* Morg.). Može se naći duž crnogorskog primorja. Njena pojava je obično ograničena na pojedine voćnjake ili izdvojene položaje.

Štit ženke je okrugao, malo konkavan u sredini, boje cigle, sa obodima koji prelaze u sivu boju. Štit mužjaka je nešto manji, iste boje i konstitucije. Živa ženka je kruškolika, sjajno žute boje. Crvena štitasta vaš napada sve vrste citrusa i može pričiniti značajne štete. Pored agruma napada i druge biljke, kod nas naročito palme, ali i druge zimzelene kulture, što znatno otežava njeno suzbijanje. Napada lišće i plodove agruma, a ponekad i mlade grančice. Sišući sok na organima izaziva promjenu boje tkiva oko mjesta gdje se nalazi. Pored opšteg slabljenja voćke štete se manifestuju i na plodovima, koji ostaju sitniji i neukusni.

Vaš može imati 3-4 generacije i odlaže 50-100 larvi. Od ostalih štitastih vaši značajne su: *Mitiococcus beckii* Newm, a to je **zapetasta štitasta vaš** koja napada isključivo citruse. Za suzbijanje tokom vegetacije se koriste: malation, endosulfan, fenitrotion, diazinon, deltametrin, dimetoat i mineralno ulje (bijelo ulje) za zimsko prskanje.

↑ Citrusova crvena
štitasta vaš
Jako napadnut list →

Žuta narandžina štitasta vaš (*Aonidiella aurantii* Mask) je češće rasprostranjena na istoku Mediterana nego u ostalim djelovima ove regije. Poznata je u Japanu i Americi. Štit ženke je pravilno okrugao, spljošten, boje cigle sa prelaskom u sivkastu boju po obodu kod odraslih ženki. Ženka se nadzire kroz štit i ostaje sa njim spojena. Boja ženke je žućkasta, ali slabo izražena, ima bubrežast oblik. Kod mužjaka štit je manji. Žuta narandžina vaš je polifagna štetotina, razvija se na velikom broju biljaka, kao što su rogač, jasmin, murva. Iako najčešće napada listove i plodove razvija se i na vegetativnim organima.

← Izgled
ženke
zapetaste
štitaste
vaši

↑ Zapetasta štitasta vaš jako napadnut plod

Priredio: Vukazić Aleksandar IV/2

DOKTOR XXI VIJEKA

ALOJA – ALOE ARBORESCENS MILH.

Ljekovite biljke i ljekoviti preparati biljnog porijekla zauzimaju značajno mjesto među sredstvima za liječenje čovjeka i domaćih životinja. Grupa ljekovitih biljaka obuhvata veliki broj vrsta koje spadaju u 90 botaničkih porodica, gdje se oko 50 vrsta gaje kao ratarske kulture za dobijanje ljekovitih sirovina, dok su ostale u divljem stanju.

Ljekovito svojstvo biljke ili nekog njenog biljnog organa dolazi od hemijskog sastava, odnosno od prisustva proizvoda metabolizma. Kao ljekovita sirovina služe cijele biljke ili pojedini njihovi djelovi: korijeni, rizomi, lukovica, zeleni dijelovi, list, plod, sjeme.

Bioške osobine ove grupe biljaka u znatnoj mjeri zavise od njihovog porijekla. Prema porijeklu dijele se na:

- **biljke umjerenog klimatskog pojasa:** kamilica, bijeli slez, valerijana (odoljen), bunika, neven, bokvica i dr.
- **biljke porijeklom iz subtropskog klimata:** mak, timijan, kim, komorač, anis, karijander, naprstak, žalfija, pelen, veljebilje i dr.
- **biljke porijeklom iz tropskih krajeva:** pasiflora, aloja i dr.

LJEKOVITA SVOJSTVA

- Svježi listovi aloje se široko primjenjuju u narodnoj medicini za zacjeljivanje rana, liječenje tuberkuloze pluća i čira.
- U naučnoj medicini se koristi za liječenje narušenog metabolizma, a emulzija aloje za liječenje opeketina i epidermita.
- Sirup aloje sa glukozom se koristi za liječenje anemije.
- Enzimi aloje uništavaju bakterije u organizmu.
- Pribavlja se kao pomoć u neutralizaciji posledica štetnog zračenja (kao dopuna terapijama zračenjem)
- Poznata je i zbog prisustva u mnogim popularnim kozmetičkim proizvodima. Na talost mnogi od ovih preparata prerađom gube vitamine i minerale i druge aktivne sastojke, pa se postavlja pitanje: stoji li do kupaca zaista prirođan proizvod od čarobnih kapi aloe?

Možda je ipak najbolje gajiti ovu omiljenu vrstu kaktusa kod kuće. Ne traži mnogo njege. Samo svjetlost i redovno zalijevanje, a u saksijama je veoma dekorativna.

Aloja je višegodišnja topoljubiva stalno zelena, sukulentna biljka iz porodice *Liliaceae*. Veoma je rasprostranjena u cijelom svijetu kao sobna kultura.

Postojbina aloje je južna Afrika, ali danas raste i u zapadnoj Indiji i jugozapadnoj Americi. Kod nas se može gajiti u južnom i srednjem primorju i na ostrvima. U kontinentalnom dijelu mogla bi se gajiti kao jednogodišnja kultura sa prenošenjem svake godine u jesen u zaštićene prostore – staklare, plastenike i sl.

Ima žličast korijenov sistem rasprostranjen u vršnom sloju zemljišta, stablo uspravno i granato, u donjem dijelu stabla razvijaju se mladi izdanci „dječica“. Oni se lako odavajaju i mogu se koristiti za vegetativno razmnožavanje. Razvijeni listovi višegodišnjih biljaka su naizmjenični, sabljadi, olučasti sa rukavcem koji obavija stabla. Oni dosežu visinu 60-100 cm (najčešće 30-50cm), širinu 6-8 cm (kadkad 19 cm) i debљinu 2-5 cm, a u donjem dijelu liske do 5 cm. Po ivicama listova nalaze se sitne, tvrde bodlje.

Naziv potiče od arapske riječi alloe, što znači gorko, a taj naziv je dobila zbog gorkih tečnosti u njenom listu.

Aloja je prava medicinska riznica. Ova čudotvorna biljka spominje se još u Starom Zavjetu. Stari Egipčani koristili su je da bi se izlijeli od raznih infekcija i opeketina. Afrički lovci se još uvijek mažu po tijelu gelom napravljenim od aloje da bi smanjili znojenje. Bila je tako značajana da je Aristotel nagovorio svog učenika Aleksandra Makedonskog da zauzme ostrvo Sokortu jer je to bilo prvobitno stanište aloje. Kineski ljekari su trnje ove biljke koristili za akupunkturu. Hipokrat je definisao kako lijeći tumore i stomačne tegobe. Recepture sa alojom su pronađene i na mesopotamskim glinenim tablicama. U savremenoj medicini koriste se još od 1930. godine.

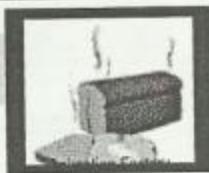
Uzimanjem jedne kašike soka aloje u pravilnim intervalima (ukupno pola litra dnevno) pomaže u liječenju čira u želucu. Ne preporučuje se trudnicama bez savjeta ljekara.

Priredila: Jović Gorica IV/2

Tehnologija pekarstva PROIZVODNJA HLEBA

Hleb je najvažnija životna namirnica. Osnovne sirovine u proizvodnji hleba su: brašno, voda, kvasac, so i aditivi. Kvalitet brašna je često neujednačen zato laboranti uzimaju uzorke i ispituju njegove fizičke i hemijske osobine. Kada se u laboratoriji utvrdi kvalitet brašna određuje se receptura za dobijanje hleba.

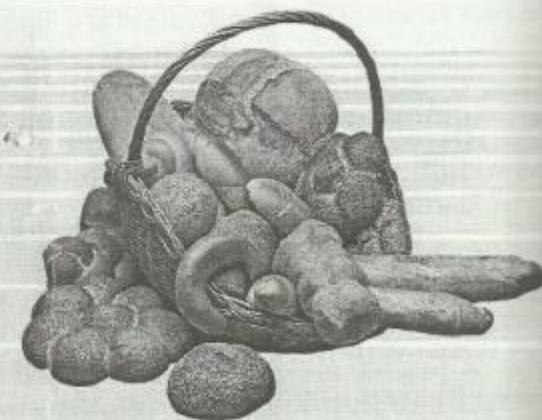
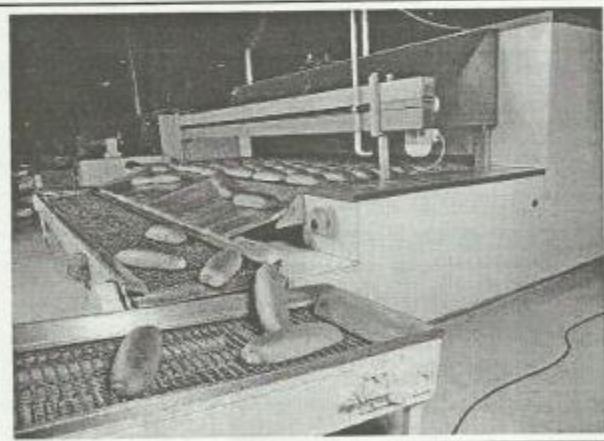
Tehnološki proces proizvodnje hleba se sastoji iz:

- priprema sirovina,
- doziranje,
- zamjes tijesta,
- dijeljenje tijesta,
- oblikovanje tijesta,
- intermedijarna fermentacija,
- završno oblikovanje,
- pečenje,
- hlađenje i
- skladištenje.

Za pripremu sirovina i proceduru zaduženi su tehnolozi koji su odgovorni za kvalitet hleba. Nekad je čitav proces izvođen ručno, a sada se koristi savremena tehnologija koja smanjuje vrijeme za preradu, a povećava kvalitet hleba. Ako se proces proizvodnje i skladištenja hleba ne ispoštuje, hleb može da se pokvari.

Najčešće bolesti hleba su končavost i plesnjivost. Končavost se pojavljuje 10h posle skladištenja i ne uočava se odmah, a plesnjivost se pojavljuje usled povećane vlažnosti hleba.

Kvalitet hleba se određuje od 4 do 8h posle pečenja. Kod određivanja kvaliteta hleba dodaje se: oblik i zapremina hleba, izgled površine kore, ukus kore, debljina kore, povezanost kore i sredine, boja sredine, šupljikavost sredine, miris i elastičnost sredine, ukus kore i sredine, topljivost kore i sredine, i greške hleba.

Priredila: Feratović Jasmina III/1

RAČUNARI ZA POČETNIKE

Računar je složen sklop sastavljen od različitih elektronskih uređaja. Osnovna karakteristika računara je da ima mogućnost izvršavanja različitih **programa** koji omogućavaju da se on po potrebi koristi za poslove različite namjene. Osim izvršavanja programa koji ga vode, računar ima i sposobnost trajnog pamćenja velike količine organizovanih podataka (brojeva, slike, zvučnih i video zapisa), tako da se, osim za direktni rad i dobijanje rezultata, njegovi kapaciteti koriste za čuvanje i obradu podataka (pisma, arhiva, slika, tabela, itd.)

Kao uređaj opšte namjene, računar je korisna, a često i neophodna alatka velikog broja pojedinaca i organizacija. Uz računar se posao uvijek obavlja efikasnije i urednije nego pomoću papira i olovke. Pri ovome se svi dokumenti i drugi programi mogu pouzdano čuvati u elektronskom obliku na računaru tako da su uvijek ponovo dostupni za pregled, izmjene i ponovnu upotrebu.

Upotreba računara se, ukratko odvija po sledećem scenariju: korisnik sjedi ispred računara, aktivira željene programe i zatim upravlja njihovim radom pomoću tastature ili miša, dok se rezultati pokazuju kao slika na ekranu **monitora**.

Svaka analitička podjela računara polazi od dva osnovna elementa: hardvera-elektronskih djelova koji izvršavaju sve akcije, i softvera – zajedničkog naziva za sve podatke i programe koji komanduju hardverom. Dakle, hardver je sve ono što je u računaru fizički postojeće i vidljivo. S druge strane, softver su samo nevidljivi nizovi informacija koji su elektronskim putem smešteni u memoriju i nisu **opipljivi** kao hardver, ali predstavljaju pamet koja vodi računar ka izvršavanju različitih zadataka.

Poređenje: kasetofon i kaseta → hardver, snimljen materijal na kaseti → softver.

Rad na kompjuteru ne zahtijeva veliku filozofiju, dovoljno je minimalno poznavanje engleskog jezika. Da bismo upalili kompjuter potrebno je na kućištu potražiti dugme **power**, pritisnuti ga i sačekati očitavanje programa. Kada se vaš kompjuter upali, na monitoru ćete vidjeti radnu površinu koja se drugačije naziva **desktop**. Na njoj se nalaze razne ikone među kojima su najbitnije **my computer** i **traka zadataka**. Odabiranje se vrši klikom na lijevi taster miša, dok se pritiskom na desni taster dobijaju pomoćne opcije. Ulaskom u **my computer** možete saznati šta sve vaš računar posjeduje. Tu se nalazi memorija vašeg računara kao i neki dajrovci (C:), (A:) i (D:). U slučaju da želite nešto da izbrišete kliknite desnim klikom miša na željeni folder ili ikonu i idite na **delete**.

Najzanimljivija stvar računara jeste njegovo visočanstvo **internet**, na kome možete naći različite zanimljivosti ili skoro sve što Vas zanima. Osim njega, igrice su nešto što takođe ne treba propustiti.

Priredio: Otašević Marko II/4

NAJPOPULARNIJE PC IGRICE

Battlefield Vietnam

Battlefield Vietnam je najnoviji naslov iz vrlo uspješnih Battlefield serijala i namijenjena je za dva tima. Naslov govori da se bitke vode za vrijeme rata u Vijetnamu uz jako puno scenarija i poznatih bitki iz tog doba. Igra dolazi na tri CD-a i nakon cijelokupne instalacije je još uvijek potreban CD za igranje.

Minimalni zahtjevi igrice:

Windows 98, Millennium, XP professional 2000
256 MB RAM memorije
64 MB 3D video kartice
2 GB slobodnog mesta na hard disku
direct X9.0 b

The Lord of the Rings: The Third Age

Electronic Arts je objavio da je izdao još jednu igru baziranu na popularnoj trilogiji Gospodar prstenova. Radi se o igri gdje ćemo vidjeti nekoliko likova kroz poznate lokacije kao što su rudnici Morie, grad Osgiliath i Helm's Deep. Uz poboljšavanje sposobnosti lika, oružja i raznih borbenih stilova koje ćete poboljšavati rješavanjem različitih zadataka, igrači će takođe moći da biraju između dobra i zla. Igra dolazi na jedan DVD CD i nakon instalacije zauzima 3,5 GB ili 3500 MB. Pri igranju nije potreban CD.

Minimalni zahtjevi igrice:

Windows 98, milenijum, XP profesional 2000
256 MB RAM memorije
125 MB video kartice 6 - force 5
3,5 GB slobodnog prostora na hard disku
DVD CD ROM

Axis & Allies

Atari je objavio novu strategiju Axis & Allies. Radi se o strategiji koja povezuje 3D grafiku i realno vrijeme borbe u kojima igrači stvaraju dvije ratne grupe. Igrači mogu upravljati sa vojskom Japana, Engleske, Amerike, Njemačke ili Rusije, te s njima praviti vojne i finansijske ciljeve tokom najkrvavijih borbi. Axis & Allies sadrži tri moda:

kampanju, custom igru i world war.

Igra je smještena na 1 CD od 700 MB.

Minimalni zahtjevi igrice:

Windows 89, XP profesional 2000
56 MB RAM memorije
64 MB grafičke kartice
700 MB prostora na hard disku

Priredio: Nemanja Babović II/4

Iz „mog“ frizerskog salona...

Dobre vibracije za sve generacije

Biti u trendu, a pri tom ne pogriješiti pri izboru svoje frizure predstavlja jedan od najvećih izazova za svaku danu. Lijepa, njegovana i otmena kosa čini sastavni dio našeg šarma. Zamahom iste šaljemo najmističnije vibracije, i ostavljamo utisak u svakoj prilici.

U većini slučajeva, prvo što primjetite kod drugih osoba jesu **lice i frizura**. Frizura mora odgovarati obliku lica, te stoga kada pođete kod frizera najprije porazgovarajte sa njim/njom kakve frizure odgovaraju vašem sklopu lica. On/ona će vam ponuditi nekoliko predloga, a konačni izbor ostaje na vama. Svako vrijeme nosi svoj modni trend, bilo da je u pitanju odjeća, obuća, šminka ili odgovarajuća frizura. Ono o čemu se mora voditi računa jeste kompletan izgled.

Ovu godinu obilježavaju četiri stila: **ethno, punk, retro, i stil 50-ih**.

Uz par varijacija, duga, zdrava i njegovana kosa odgovara svim pomenutim stilovima.

Uz ethno stil, duga ravnata ili blago razbarušena kosa sa šiškama kao neizostavnim detaljem najjednostavniji su način da budete u trendu.

Ako pak imate kratku kosu, blagim tapiranjem unazad, kao i dodavanjem 2-3 umetka koji će ličiti na ostatke nekadašnje duge kose, a predstavljati šarmantne repove, imaćete trendy punk frizuru za svega par minuta. Pristalice ovog stila koje imaju dugu kosa svoju frizuru koja će pratiti njihov izbor postići će oštro ispeglanim krajevima kose i dugim ili kratkim šiškama natapiranim unazad uz neizostavno prskanje lakom za kosu po natapiranim djelovima.

Retro stil u svom opusu dozvoljava gotovo sve vrste frizura, a odabirom frizure srednje i duge dužine, osišane stepenasto sa istaćenim krajevima ne možete omanuti.

Kada govorimo o stilu 50-ih, lokne su ono što će taj stil učiniti autentičnim i od vas napraviti osobu koja svojom pojmom budi pažnju na svakom mjestu. Uz pomoć plastičnih viklera koje će te staviti na kosu i pustiti je da se sa njima osuši imaćete lokne uz malo truda. Ono što treba naglasiti jeste da lokne odgovaraju i drugim stilovima, te slobodno eksperimentišite sa njima, čak iako ste pristalica punk trenda! Možete npr. prednji dio kose natapirati unazad, povezati šalicom i nalakirati, neke od lokni ispeglati, i ostati vjerni svom punk izgledu. Stil 50-ih podržava i ravnu kosu, ali vodite računa da krajevi budu isfenirani ka spolja uz dobro natapiran profil oblog oblika.

Zbog vjetra, kiše, hladnog zimskog vazduha uopšte, čestog feniiranja i peglanja, krajevi kose brzo pucaju, postaju neugledni i frizura gubi svoju ljepotu. Hidratantna krema ili maska za kosu povratiće vašoj kosi njen lijep izgled, a za postizanje sjaja i smirivanje oštećenih krajeva koji besomučno „štriče” koristite silikonske kapi ili par kapljica bebi ulja. U svim bolje snabdjevenim apotekama možete naći pakovanja koja odgovaraju vašem tipu kose, a koja će nakon svega nekoliko pranja vratiti živost vašoj kosi i prenuti je iz zimske učmalosti.

Što se boja tiče, ove godine su dozvoljene sve boje kose, a ono što će učiniti da zasijate u punom sjaju jesu pramenovi koji se već nekoliko godina nalaze na vrhu prateći sve trendove.

Promaj koji ne smijete sebi dozvoliti su pramenovi, jakih i drečavih boja kao što su razne nijanse crvene i drugih sličnih boja. Svetlo plavi ili nijansirani pramenovi slični vašoj boji kose izgledaju otmeno uz bilo koju frizuru. Pramenovi izvučeni blanšom najbolje stoje svjetloj boji kose, dok se na tamnoj kosi preferiraju svjetlo smeđi pramenovi.

Za one koji žele da puste kosu da poraste, a ne žele je često šišati, češće kosu pletite u pletenicu u obliku riblje kosti pri čemu sprecavate brzo rascvetavanje kose te samim tim ne morate joj redovno kратiti krajeve.

Nikada nemojte dozvoliti da vaša kosa izgleda masno i neuredno bilo da ste zatrpani obavezama ili naprosto lijeni. Ona odaje vašu ličnost i predstavlja vaš zaštitni znak. Ona se mora njegovati i održavati.

Različiti tipovi kose traže različito održavanje te u zavisnosti od sopstvenog tipa kose odaberite neki od sledećih savjeta koji će vašu kosu učiniti lijepom, zdravom i zanosnom.

Ako imate normalnu kosu, koristite blage šampone, a zatim regenerator (ili balzam), s tim što bi jedanput nedeljno trebalo da stavite dubinsku masku. Masirajte tijeme jedanput dnevno da biste sprječili opadanje kose.

Za suvu i oštećenu kosu preporučuje se šišanje krajeva svakih 4 do 6 nedelja. Kosu perite maksimalno 4 puta nedeljno: regenerator nanesite dok ste pod tušem, isperite ga, kosu operite šamponom, a potom, ponovo nanesite regenerator. Prije češljanja kosu poprskajte preparatom za raščesljavajuće, kako vam se ne bi stvarala perut. Kosu nemojte sušiti fenom ili nekim drugim aparatom koji proizvodi toplotu. Frizuru formirajte uz pomoć krema na bazi ulja i kad god ste u prilici ostavite je da se prirodno osuši.

Masna kosa se mora prati jedanput dnevno, šamponom. Prečesto dubinsko pranje isušuje kosu, pa je najbolje da kombinujete dvije vrste šampona: prvo šampon za dubinsko čišćenje, a potom hidratantni. Osobama s masnom kosom većina stilista preporučuje da je ofarbaju, kako bi dlake dobile na volumenu, jer na taj način djeluje manje masno. Da biste trenutno otklonili masnoću pošpricajte korijen kose lakom za kosu, a tokom dana, povremeno, i cijelu kosu.

Farbanoj kosi se preporučuje svakodnevno pranje odgovarajućim šamponom za farbanu kosu. Šampon za održavanje boje koristite samo onda kada su vam zaista potrebni, odnosno kada boja počne da se ispira.

Na kraju, ukoliko želite istaći krajeve kose ili, pak, sakriti neke njene djelove, dobar šešir ili marama uz odgovarajući stil učiniće da izgledate kao prava dama.

Priredila: Fajht Barbara I5

Pitali smo ginekologa . . .

**Informišite se da biste se zaštitali.
Naš sagovornik, dr Fehmija Fetahović, ginekolog.**

• Sa koliko godina se može stupiti u polno - intimne odnose i da li je to bolno?

► Fizička zrelost, odnosno završen polni razvoj, i povećanje seksualne želje, koji se obično događaju u ranoj adolescenciji, nisu dovoljni za stupanje u polni odnos. Za donošenje ovakve odluke neophodna je i psihička zrelost, informisanost i znanje kakvu odgovornost nosi sa sobom stupanje u polne odnose. Ne postoje idealne godine. Većina se uglavnom slaže da to treba da bude u kasnoj adolescenciji (nakon 18 godina). Odluku o stupanju u seksualni odnos osoba donosi sama, onda kada se osjeća sigurnom, kada to želi, kada zna sve moguće rizike (trudnoća, polno prenosive bolesti...), kada osjeća poštovanje prema partneru i kada doživljava poštovanje i ljubav od strane partnera. Tako pripremljena neće imati bolne odnose i to neće biti neprijatno iskustvo i neće se osjecati povrijeđeno.

• Ako je jedan partner zaražen nekom bolešću, da li i drugi partner biva sigurno zaražen, ili postoji mogućnost da se to ne dogodi?

► Polno prenosive bolesti se prenose seksualnim putem. Rizik da partner bude zaražen posle jednog polnog odnosa je izuzetno visok, a sa svakim narednim odnosom bez upotrebe kondoma taj se rizik višestruko povećava.

• Zašto naš grad nema Savjetovališta za mlade?

► Naš grad će imati Savjetovalište za mlade i to vrlo brzo. Jedan od projekata IRD-a je i otvaranje Savjetovališta za adolescentnu ginekologiju i planiranje porodice. Pored školskog dispanzera u tom savjetovalištu će raditi ginekolog, pedijatar, psiholog... Ono će raditi za početak posle podne i u njemu će moći da se dobiju sve informacije vezane za polno prenosive bolesti, kontracepciju... i tome sl. U planu je i otvaranje telefona na koji će se moći dobiti odgovori na mnoga pitanja iz ove oblasti.

• Može li djevojka ostati u drugom stanju pri analnom seksu?

► Za trudnoću je dovoljan jedan spermatozoid da prođe kroz vaginu, kanal grlića, šupljinu materice, jajovod i tu se desi oplodjenje. Ukoliko tokom analnog seksa dođe do izlivanja sperme okolo anusa i spoljnim genitalijama moguće je da tada spermatozoid uđe u vaginu i prođe cijeli put do jajovoda. Ovo se sve može izbjegići upotrebom kondoma.

• Šta je antibebi pilula?

► To je hormonska tableta koja je jedan od metoda zaštite od neželjene trudnoće. Koristi se obično 21 dan i nakon toga se pravi sedmodnevna pauza. Koristi se isključivo kada je prepisana od strane ginekologa i u dogовору sa njim. On će dati potpunu informaciju i obaviti neophodan pregled prije njene upotrebe.

• Koja su sredstva kontracepcije?

► Postoji više metoda kontracepcije. Jedno su mehanička ili barijerna sredstva. Tu spadaju kondom, dijaphragme... i sl. Drugo su hormonska kontraceptivna sredstva koja se koriste u različitim vidovima npr. spirala ili intrauterini uložak koji se stavlja u šupljinu materice. Zadnja grupa su prirodne metode koje imaju i najmanji procenat zaštite od neželjene trudnoće, a tu spadaju metod plodnih dana i prekinut snošaj.

• Koje su posledice abortusa?

► U najteže posledice spadaju povrede tokom same intervencije, zatim krvarenja, kao i infekcije koje se mogu javiti i nakon par dana, pa i nedelja posle izvršene intervencije. U kasne posledice ubrajuju se problemi steriliteta - odnosno problemi sa začećem.

Priredili: Golubović Dejan IV2 & Okuka Milanka, pedagog Škole

Anketa

ŠKOLA PO MJERI SREDNJOŠKOLACA

Podsjetimo se uzrasta od nekih 5/6 godina... Među brojnim igrama svi smo rado birali da se igramo „učiteljice”, „školice” i tome sl. Predstava o školi koju imamo u tom uzrastu jeste da je to mjesto gdje se družimo sa našim vršnjacima, učimo kroz igru, takmičimo ko je bolji u učenju, bivamo nagrađeni osmijehom, aplauzom, izražajnim „Bravo!” od strane naše učiteljice kad god bi postigli i najmanji napredak u učenju, mjesto u kojem su učionice okičene našim najboljim sastavima, najljepšim crtežima, i na takvom mjestu jedva čekamo da se nađemo.

Ispriča sve izgleda kao što smo i zamišljali... Onda kreće odrastanje, prelazak u starije razrede, „ozbiljnije” učionice, borba za ocjene, vođenje računa da se ne preskoči 30-ti neopravdani, da se ne iznervira razredni starješina, da se „ne stane profesoru na žulj” ...i još mnogo sličnih briga.

U svoj toj priči najmanje ima nas. Niko se ne brine da li se nama dopada ambijent u kojem učimo, niti nas iko pita da li bismo ga htjeli promjeniti; nikoga nije stalo da li nama odgovara pristup koji nam se nudi u učenju, ili pak da nas neko upita kako bismo voljeli biti učeni. Tim povodom, pitali smo jedni druge, a zanimljive rezultate ankete prenosimo Vam u potpunosti. Anketirano je po 200 učenika iz Gimnazije, Srednje Poljoprivredne i Srednje Ekonomsko – ugostiteljske škole u našoj opštini.

PITANJE	DA	NE
Da li ste zadovoljni sadašnjim školstvom?	40%	60%
Da li bi voljeli da imate izborne predmete?	95%	5%
Da li bi željeli da vam škola pruži što više vannastavnih aktivnosti?	95%	5%
Da li smatrate da bi učenje bilo efikasnije uz pomoć kompjutera, televizije i ostale tehnologije?	80%	20%
Da li ste zadovoljni svojim profesorima?	40%	60%
Da li škola treba da se potruđi za organizaciju školskih žurki, turnira, i tome sl.?	100%	0%
Da li smatrate da časovi traju suviše dugo?	10%	90%
Da li mislite da su časovi zanimljiviji ako su vaši vršnjaci s vremena na vrijeme u ulozi profesora?	80%	20%
Da li mislite da bi trebalo uvesti uniforme, lične ormariće i tome sl.?	50%	50%
Da li bi voljeli da časove održavate u prirodi?	100%	0%
Da li bi škola trebala više da nagrađuje svoje odlične učenike stipendijama i sličnim nagradama?	80%	20%
Da li treba pomjeriti granice sa neopravdanim izostancima?	80%	20%

Kao što i sami možete primijetiti, većina učenika je nezadovoljna sadašnjim školstvom, a ideja od koje bi krenuli sa promjenama u istom jeste napuštanje tradicionalnog *ex catedra* pristupa, i pristupanje modelu neposredne nastave u kojem bi svi učenici uzeli učešće. Ono što je veoma izražajno jeste želja za izbornim predmetima gdje bi učili predmete koji ih interesuju i podstiču da uče, i da stiču nova i korisna znanja i vještine.

Što se tiče modernizacije školskih pomagala, i tu možemo primijetiti veliki broj pozitivnih odgovora.

Iako je u današnjem vremenu teško pribaviti sredstva koja bi omogućila bolju i kvalitetniju nastavu, podstakla profesore i učenike da se više potrebuje oko demonstracije pojedinih tema, jedna od ideja koja bi se mogla realizovati jeste organizacija donacija na nivou opštine gdje bi svi članovi zajednice davali doprinos boljem opremanju škole. Takva organizacija jeste investiranje u budućnost svoje djece, a kada bi je se svi prihvatali imali bismo najljepše škole u našoj državi, i što je najvažnije, škole u koje djeca rado idu.

Vjerovatno zvuči djetinjasto, ali i srednjoškolci više vole da uče uđišući svjež vazduh, nego stalno zatvoreni u nekoj od učionica. Odista, zašto bi „škola u prirodi“ postojala samo u osnovnoj školi?

Kao vrlo interesantan vid nastave srednjoškolci takođe ističu „svoj trenutak slave za katedrom“. Na taj način može se postići mnogo, iz razloga što „najveći uvijek ostaje dijete“ te samim tim svi se rado volimo podsetiti igre „učiteljice“. Imajući u vidu da je igrano sa stvarnim učenicima i pod budnim okom naših profesora odigraćemo je najbolje što umijemo i na dobrobit svih. Jedan od zaplanjivanih podataka jeste da čak polovina ispitanih učenika prihvata ideju nošenja uniformi. Da li zbog čuvene problematike „šta da obučem danas?“ ili iz nekog drugog razloga, nismo u potpunosti sigurni.

Priredili:
Lakić Vladimir,
/Srednja poljoprivredna škola/,
Čeklić Dragan,
/Srednja ekonomsko-ugostiteljska škola/,
Škoplja Sladana,
/Gimnazija/

Kada je riječ o profesorima, **nezadovoljstvo** je vrlo primjetno i to iz razloga što učenici radije žele da se osjeti ravnnopravnim, nego zapostavljenim i potčinjenim. Zar ne bi bilo lijepo kada bi i učenici i profesori vidjeli jedni u drugima prijatelje i ljude od povjerenja? Osmijeh, tolerancija i par duhovitih momenata u umjerenim količinama i u pogodnim trenucima mogli bi da naprave čudo na relaciji profesor – učenik. Na profesoru je svakako da to odmjeri i upakuje u jedan školski čas. Ono što ne treba zaboraviti jeste da je naše ophodenje prema drugim ljudima slično odrazu u ogledalu, pa bili ti ljudi i nesnošljivi učenici. Nesumnjivo je da profesorski posao nije nimalo lak, ali ipak „svako je kovač svoje sreće“, zar ne? Ne zaboravite da smo i mi dio vaše „sreće“ i da samo zajedničkim naporima možemo postići harmoniju i obostrano zadovoljstvo.

Reportaža

NJENO VELIČANSTVO EKSKURZIJA

Mi, učenici IV-1 kao i par učenika iz odeljenja IV-3 dana 01.11.2004. godine sa našom razrednom prof. Jovankom Popović, krenusmo vozom za Novi Sad na našu matursku ekskurziju.

Putovali smo oko 16 sati. Na prvi pogled čini se da je to bilo jako naporno, ali mi smo napravili sebi svojstven ugodaj i provodili se tokom čitavog puta (*naravno bez spavanja*), osim nekih koje je pred zoru umor ipak savladao, te zaspase kako sjedoše.

U Novi Sad stigosmo oko podneva gdje nas je dočekalo tmurno i maglovito vrijeme, ali to nije moglo pokvariti naše raspoloženje. Smjestili smo se u hotel „Vojvodina“, koji se nalazi u samom centru grada. Tog istog dana obišli smo Petrovaradinsku tvrdjavu kao i tržno-sportski centar Spens gdje smo razgledali izloge koji su nam svojim šarenilom i ponudom robe prosto mamilili oči. Neki od nas su i trgovali, a neki se i kupali u bazenu. Po povratku u hotel uslijedio je odmor i pripreme za noćni provod. Naravno, pretpostavljate da je ovo bila još jedna besana noć!

Sledećeg jutra, nakon budenja (*na jedvite jade...*), kao i doručka, uputili smo se ka Beogradu. Svi smo bili veoma uzbudjeni, jer...Beograd je, ipak Beograd! Ovaj izlet obuhvatao je i obilaženje poljoprivrednog dobra Radmilovac zemunskog poljoprivrednog fakulteta koji se nalazi na periferiji Beograda. Tu smo se upoznali sa poljoprivrednim kulturama koje su karakteristične za taj kraj, na zemljištu koje obuhvata veliku površinu. Degustirali smo i njihova alkoholna pića koja su pobrala mnogobrojne nagrade na sajamovima. Moramo vam priznati da su odlična, naročito njihovo vino!

Naša sledeća stanica bila je... pogadate-pa naravno centar Beograda!

Mnoge od nas (*bolje reći večinu*) uhvatila je šoping manija, tako da je svako otišao na svoju stranu u potragu za sebi omiljenim krpicama. A posle napornog obilaženja grada i butika uslijedio je odmor u elitnim lokalima Knez Mihajlove. U Novi Sad smo stigli tek u 21:00 h. Naravno, možete pretpostaviti da je i ova noć obuhvatala obilaženje noćnih lokala koji su obećavali dobar provod.

→ I ponovo je osvanuo još jedan dan, a samim tim uslijedi i još jedan izlet. Posjetili smo fabriku za proizvodnju ulja i preradu margarina „Vital“, a posle toga je uslijedilo pravo iznenadenje. Nalime, posjetili smo najbolju, najmoderniju, najveću pivaru u jugo-istočnoj Evropi-MB pivaru. Njeni pogoni, savršena automatizovanost i besprekorna higijena ostavili su nas bez daha. U samoj pivari postoji ekskluzivni salón u kome je sav enterijer izgrađen od masivnog drveta sa predvremenim duborezom koji između ostalog predstavlja i emblem MB pivare. To umjetničko djelo su osmisili naši najbolji dizajneri. Sama činjenica da se za 1h proizvede 168 000 litara piva, a da je zaposleno samo 46 radnika govori o njenoj automatizovanosti i savremenosti.

Posle uzbudljivog četvrtka došao je i „uzbudljivi“ petak. Tog dana smo posjetili Srednju poljoprivrednu školu u Futogu. Interesantno je da se nastava održava u dvorcu bivšeg fotoškog poglavaru iz doba Austro-ugarske. Škola ima ogromno imanje na kojem se uzgajaju poljoprivredne kulture i gaje mnoge domaće životinje. Učenici sami vode računa o toj ekonomiji u okviru prakse i naravno za to imaju određene dnevnice od prodaje proizvoda koje su sami proizveli. Zadnjeg dana ekskurzije bili smo slobodni. Mogli smo da spavamo, da se odmaramo, šetamo, a i da se raznoodimo gledajući najnovije filmove u novosadskim bioskopima.

Nemojte misliti da nismo imali slobodnog vremena; imali smo ga, i te kako! Bili smo redovni posjetioc Mek Donaldsa, kao i mnogobrojnih lokalâ u ulici Modene. Ovom prilikom preporučujemo Vam da ako boravite u Novom Sadu obavezno posjetite lokale kao što su Sistem i Adresa, a od diskoteka predložili bismo vam Sobu, koja se nalazi na Spensu, kao i La Chance.

I tako... dan po dan došao je kraj! U subotu veče, 06.11.2004. u 20:30h napustili smo prelijepi Novi Sad i ovim je završena naša petodnevna ekskurzija.

← Ne moramo pomenuti kako će nam ova ekskurzija ostati u vječnom sjećanju, jer se to podrazumijeva, i predlažemo svima da nikako ne propuste matursku ekskurziju jer, vjerujte nam, sjećate se je se dok ste živi. I još nešto, biće vam lijepo gdje god otišli.

Priredio: Perunović Nebojša IV/1

SAVJETI MATURANATA

Moglo bi se reći da smo tokom našeg druženja sa ovom školom stekli dosta iskustva kojim možemo „prosvijetliti” mlađe generacije koje ostaju za nama. Razmišljajući šta da im ostavimo u nasleđe, dodosmo na ideju o davanju par savjeta koji će odgovoriti na njihov uzdah: „Eh, hoćemo li mi ikad doći do četvrtog...?”

Budite dovitljivi, mudri i simpatični. Ne zaboravite da je osmijeh neizostavan detalj kojem niko ne može odoljeti, pa ni naši, dragi nam profesori, i četvrti ćete dočekati bez mnogo muke!

► Kao i svi ljudi (možda ste nekad posumnjali da i oni to jesu!) profesori imaju svoju „Ahilovu petu”. Ako je odgovarajućom strijeljom pogodite precizno, možete sebi obezbijediti lakše podnošenje časova, bolje pamćenje gradiva, bolje ocjene... Mogućnostima nema kraja! Neke od streljala mogu biti razne teme za razgovor, razbijigu i zamajavanje profesora: moda, stil, zaštita afričkih slonova, književnost, film, omiljena rasa krava, uticaj mjesecnih mijena na laktaciju sisara, pikanterije iz života poznatih, tračevi, nojnovija istraživanja iz oblasti astrofizike, kvantne mehanike, dostignuća u okopavanju voća ili pak odgovarajući odnos prema profesoru, osmijeh, šala, veselo pogled, otkaćena frizura, zainteresovan stav, oduševljenost, vojnička disciplina... I zapamtite samo mudar učenik je omiljen učenik! Budite mudri i iskoristite Ahilove pete vaših profesora.

► Ako ne stignete da pročitate lektiru na vrijeme ili ste odustali na samom početku (jer ne želite da gubite svoje „dragocjeno vrijeme”) mi vam toplo preporučujem odlazak u videoteku ili CD-teku po filmu, korišćenje interneta, grupna prepričavanja pred sam čas i u krajnjem slučaju intrepretacije. Ali pazite! Morate biti veliki maheri da vas profesori ne uhvate u švercovanju. Pa ipak, ako se to i desi brzo priznajte i obećajte da ćete pročitati traženo! Možda dobijete pomilovanje.

► Ako se, recimo, vaš mozak pregrijao od napora da ukapira gradivo, najbolje rešenje je kafica u obližnjem kafiću sa društvom. Odlazak sa nekog časa vam samo može pomoći da bolje shvatite gradivo na predstojećim časovima. Nikada nemojte bježati sa časova već dostojanstveno odsetajte sa njega. U svakom slučaju uvijek možete ljubazno zamoliti profesora da vas pusti sa časa da „odsetate” pod nekim providnim izgovorom. I da, još nešto, svaki dobar učenik treba da ima najmanje tri rezervna izgovora i opravdanja, zlu ne trebalo (da kucnem tri puta u drvo)...

► Fenomenalan način da ubijete dosadu u školi, malo se zabavite i nešto novo naučite jesu razne radionice i sekcijske. Osim navedenih prednosti one pružaju odlične izgovore za odsustvovanje sa časova, ali dragi naši, nemojte ni u čemu pretjerivati. Možda ćete imati malo više obaveza ali vjerujte nam - isplati se.

Blic savjeti:

- ako vam srpski jezik i književnost predaje prof. Beba onda ćete morati obavezno da pročitate „Na Drini ćuprija” i „Derviš i smrť” – ni slučajno to ne zaobilazite osim ako ne preferirate da ostanete na popravnom!
- ako želite da sa uspjehom pohadate časove kod prof. Poljke nosite sa sobom olovku i svesku i budite obučeni od glave do pete!
- sa sobom uvijek imajte aspirina, trebaće vam.
- ako ste u nekoj sekciji kod prof. Anastazije znajte da joj morate biti na raspolaganju 24 h dnevno i da uz jednu obavezu idu još pet (samo!).
- kada se filozofira kod prof. Nele ne smije se mobilni tači inače, čudo te te snać!
- kada pada kiša ne nosite kišobran – pokisnite, pa se vratite kući da se presvučete.
- diskonen, mobilni sa radiom... mogu biti spas na dosadnim časovima – ako uspijete da ne budete uhvaćeni.
- kod zubara zakazuju isključivo za vrijeme časova!
- časovi vožnje, podizanje vozačke, lične karte i slično obavezno se mora vršiti kada je nastava.
- kada vam god zatreba odglumite da ste bolesni – možda još neko „pada” na to.

Intervju

Osam puta PRVAK SCG!

U našoj školi ima dosta sportista, a ovom prilikom predstavljamo Vam jednog od njih.

Ime: Ilija

Prezime: Ranitović

Datum rođenja: 06.02.1987.god.

Hor. znak: vodolija

Tip djevojke: plavuša(po mogućnosti), iskrena...

♦Kada si počeo da se baviš atletikom?

➤ Atletikom se bavim od svoje 13-te godine.

♦Šta te je motivisalo da se baviš atletikom? Zašto ne fudbal, odbojka...

➤ Pa jedno vrijeme sam trenirao košarku, pa čak i fudbal, međutim u atletici sam se pronašao zbog pojedinačnog učešća.

➤

♦Znamo da si veoma dobar sportista. Da li si dobijao i da li dobijaš ponude od drugih klubova?

➤ Da. Dobio sam ponudu od AK „Vojvodina“ iz Novog Sada, a nedavno sam dobio ponudu i od jednog kluba iz Italije, ali još neko vrijeme ću se zadržati u „Mornaru“.

♦Reci nam, koji je tvoj najveći uspjeh do sada i koja ti je medalja najdraža?

Moj najveći uspjeh do sada je to što sam osam puta bio prvak SCG. A medalje... pa, sve su mi medalje drage, ali eto ako već moram, izdvojio bih medalju sa prvenstva SCG u osmoboju.

♦Pošto je atletika vrlo zahtjevan sport, dosta vremena posvjećuješ treninzima. Kako provodiš slobodno vrijeme, i gdje te možemo sresti u našem gradu?

U slobodno vrijeme se dosađujem (smijeh). Rijetko izlazim, mada možete me sresti u kafiteriji „Ana“, a pošto sam ljubitelj brze hrane, i u piceriji „Q“.

♦Atletika broji više disciplina. Kojom se ti disciplinom konkretno baviš i koja ti je disciplina omiljena?

Ja se bavim višebojem, a omiljena disciplina mi je skok s motkom.

♦Reci nam nešto više o tvom učešću u reprezentaciji SCG?

Reprezentacija broji oko 120 članova. Moje prvo učešće sa reprezentacijom bilo je na Balkanskom takmičenju. Ja sam bio učesnik štafete 4 x 400 i tada smo osvojili drugo mjesto.

♦Da li u budućnosti namjeravaš da se baviš atletikom ili planiraš nešto drugo?

Pa, planirao sam da upišem DIF i pomorsku školu u Kotoru. To su moji planovi za sada, a šta će biti... vidjećemo.

♦I za sam kraj, šta bi poručio svim mladim sportistima koji su na početku svoje karijere?

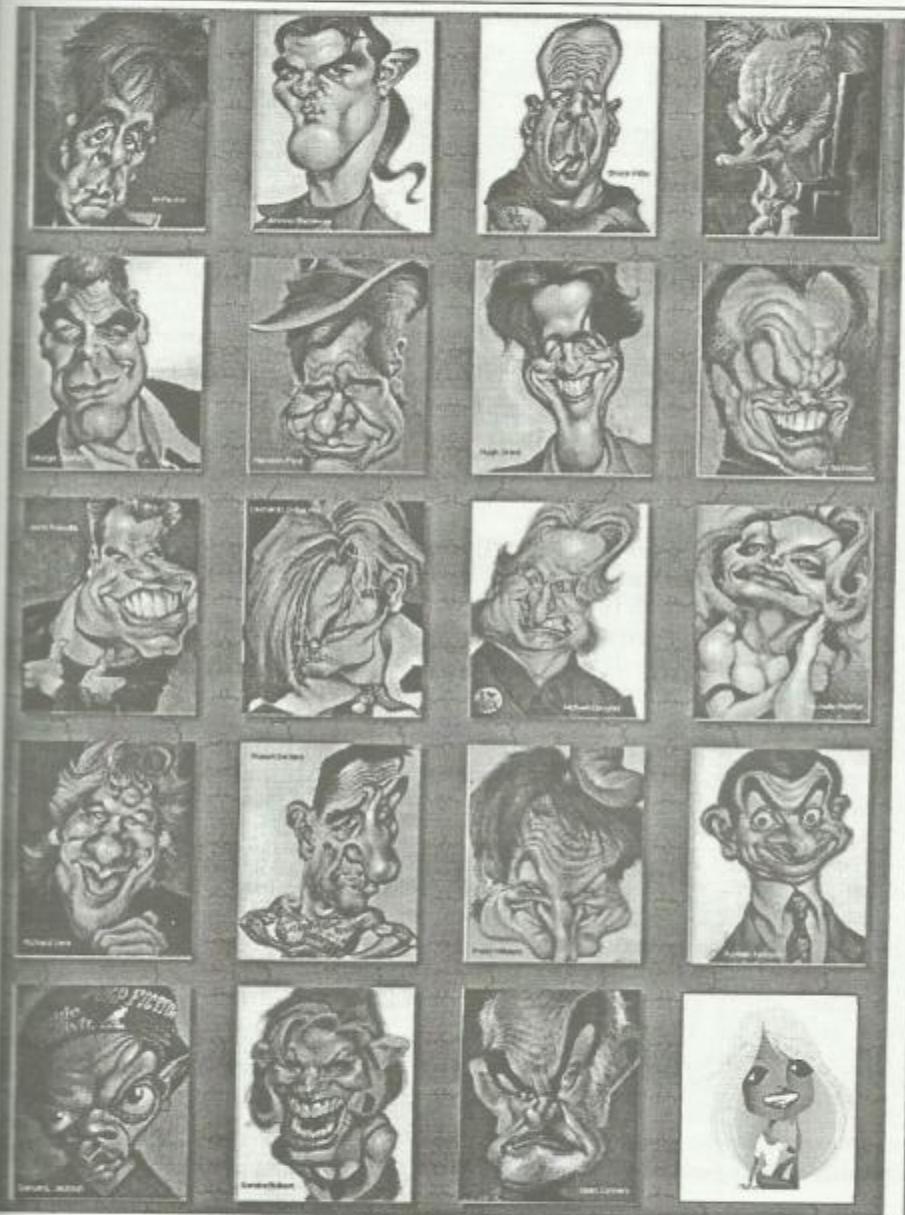
Jedino što mogu da im kažem jeste da moraju da vjeruju u sebe i uspjeh im je zagarantovan.

Priredile: Dukić Ivana IV/1 i Mikulja Daniela IV/1

MALO SMIJEHA

MALO SMIJEHA

KARIKATURE POZNATIH

Vic godine:

Prozvao profesor Pericu u školi i pita ga:
„Reci mi jednu poslovicu Perice.”

Perica: „Bez zlata nema zanata.”

Profesor: „Bravo, Perice! Reci nam još jednu poslovicu.”
Perica: „Pametnom je i jedna dosta.”

☺☺☺ Biseri ☺☺☺

Pridjev je treće lice jednine.*Atomski broj pokazuje koliko protona ima u elektronu.*

Ideš mi na moždani nervni sistem!

Sta vi imate neocenjenih ocena!

Došlo je do povraćanja Vizantije.

Oni su šetali na konjima.

Šutnuo je limenku konzerve...

*Najvažniji datum u februaru je osmi mart.
Kako da počnem dalje...?***Manje pričajte i biće manje promaje!***... i da zapliva Andrićevim čuprijama!***Atomska bomba ima jednu pozitivnu stvar - proton!***Dodi sebi dok još imas kome...***Cuti tamo ne spavaj!****Hvala na vremenu koje ste oduzeli sebi i od sebe.****Gledali ste horoskop hvala na saopštenju.**
Nedavno sam pao sa bicikle i polazio pod.*Jeste, ali to nije odgovor koji smo tražili...***Ambalaža za tetrapak.**

Sjediš kao panj začepljeni u ušiju!

Šta čekaš da počneš?!**Priredila: Aleksandra Pavlović I/3**

PODSJETNIK ZABORAVLJENE PROŠLOSTI

Bila jednom jedna zemlja...

Nakon što je obezbijedio jednoiposoban stan u soliteru, prosječan stanovnik ove zemlje odmah je krećao u potragu za dva žiranta. Riječ je o ljudima uz čiju pomoć se dobijao veoma povoljan kredit za nabavku namještaja. Početkom 70-ih Slovenijales je postao sinonim za udoban život i potrošačko blagostanje u vidu garniture „Klasik“ i „Rondo“, zatim bračnih kreveta s ugrađenim radiom, te nečega što se zvalo „regal“ čije je centralno mjesto bilo predviđeno za TV (sa šustiklom i antenom) i „bar“ (s ogledalom da izgleda raskošnije). U regalu je bilo mjesta i za druge estetske momente (zlatna gondola i bik s banderiljama), a sve se to lijepo slagalo s lusterima u obliku narandžaste lopte za plažu, snabdjevene nekim naročitim mehanizmom pomoću koga može da se spusti do poda. Nakon što stekne sve ove blagodeti, domaćem potrošaču je još jedino preostajalo da obriše prašinu sa plastičnog voća. I, naravno da zakači leptira za zavjesu.

Hranu, koju dobiju sa sela gradani ove zemlje odlagali bi u zamrzivače. U pripremi i odlaganju hrane u zamrzivač učestvovale su čitave porodice. Svako parče mesa pažljivo se spremalo u plastičnu vrećicu zajedno s ceduljom: „vrat“, „krmenadle“ ili „but“. Meso za rođake koji nemaju zamrzivač obilježavalo se posebno („za Milku“, „za baku“). Inače natpisi su se dijelili na opšte („meso“), posebne („meso za supu“) i jezive („bakino meso za supu“).

Generacije stanovnika ove zemlje provele su dobar dio djetinjstva primajući i dijeleći „čvrge“, tj. serije veoma kratkih, veoma jakih i veoma bolnih udaraca u glavu. Čvrge su se razmjenjivale zbog šišanja, za opkladu ili onako, iz sadizma. Najsurovija vrsta čvrge je bila tzv. „macola“ (lupa se srednjim prstom direktno u tjeme). Čvrge su ponekad bile i inspirativne. Neka, manje otporna djeca bi, nakon primljene čvrge počela da izmišljaju svakakve brojalice i pjesmice, poput „ema – esasa – esasa – pipi – ja“.

Najrasprostranjenija biljka bila je Fikus (omorica miniature). Ova višegodišnja zimzelena biljka najviše je uspijevala po tzv. „dnevnim“ sobama, a njeno gusto zeleno lišće lijepo se slagalo uz goblene. Šezdesetih godina postepeno počinju da se šire i filadendroni.

Ono što su za Afrikance afričke maske, to su za stanovnike ove zemlje bili Vilerovi gobleni. Vilerov goblen je simbolizovao praiskonski estetski napor ljudskog roda da se uljepša zid u dnevnoj sobi iznad trosjeda. Ram je morao biti spektakularnog oblika i obavezno pozlaćen, ili tako nešto.

Jedna od najznačajnijih privrednih grana bila je novokomponovana narodna muzika (NNM) posebno značajna zbog misaonih dometa i poetskih vrijednosti svojih tekstova. U tematskom pogledu, autori NNM veliku pažnju su posvećivali fundamentalnim metafizičkim pitanjima, posebno problemu teodiceje („Šta sam Bogu zgrešila“, „Zašto majko tako patim“), ali nisu zapostavljali ni pojedinačne nauke i discipline, npr. komparativnu sociologiju („Moje selo lepše od Pariza“) ili psihijatriju („Ala bi se šikicala al' mi ne da nana“). Što se poetike tiče, iako se NNM bazirala na tradicionalnom stilu i stilskim figurama, pojedini autori su pribjegavali i avangardnijim izrazima, u rasponu od nadrealizma („Suzama sam lepio tapete“) do dadaizma („Op, cvre, grok“).

Privredno čudo zasnivalo se i na omladinskim radnim akcijama. Kopali su i krampali. I bili su srećni. Djeca su voljela da idu u školu i da uče domaćinstvo, OTO i Krlezine drame. Ipak, najviše su voljeli ekskurzije koje su ostajale upamćene po pjesmama „Da li znaš da te volim“ Dada Topića, „Crni leptir“ YU-grupe i jednu naročitu pjesmu koja se zvala „Računajte na nas“, a koju su učenici pjevali zajedno sa svojim nastavnicima.

Pored „Čik“-a, „Kekec“-a i „Vesele sveske“ djeca su rado čitala tzv. „crtane romane“, odnosno stripove. Stripovi imaju veliki obrazovni značaj jer obogaćuju i proširuju dječji rečnik: „sto mu gromova“ (Tekst Viler). Mnoga su djeca čitajući stripove naučila i prve strane riječi, npr. „karamba“ (Zagor i Čiko). Posebno mjesto, zbog uticaja na mlade naraštaje, zauzimalo je „Vjesnikovo“ izdanje stripa „Alan Ford“. Čitanje i – što je još važnije - citiranje postalo je dokaz pubertetske erudicije i duhovitosti. Mnogi još i danas pamte didaktičke rečenice tipa „bolje cijelog života biti milijunaš nego tјedan dana siromah“ ili „gladujemo, jer nemamo što jesti“, koje su na kraju postale stvar generacijskog prepoznavanja.

Najpopularnija emisija na državnoj televiziji bila je svakako Pesma Evrovizije. Pored nje, narod je volio da gleda i „Kvisku“.

Pored državnih, ljudi su slavili i privatne praznike. Jedan od takvih je svadba. Kao gost na vjenčanju, morali ste ponijeti prikladan poklon. Najbolje je bilo kupiti čebe marke „Ambasador“. To je veoma lijep poklon koji će mladence sigurno obradovati, jer će im i ostali gosti donijeti to isto. Stanovnici ove zemlje vas nikad neće pozvati na rođendan jer se, kako kažu „na rođendan ne zove“. Podrazumijevalo se da ćete se sami raspitati. Najbolje je bilo da slavljeniku na poklon ponesete knjigu.

Knjige su inače služile za rođendan, regal i čitanje. Kupovale su se na komad i na sabrana djela, obično na poslu od akvizitera i to na rate s popustom.

Najbolje knjige bile su nove, od kobajagi kože sa zlatnim slovima, mada voljeli su i one s papirnim omotom, naročito sabrana djela Hermana Hesea, jer se na svakom omotu video po dio glave, pa kad se tomovi slože po redu, vidiš koliko je Herman bio lijep čovjek.

Među sportskim zvijezdama isticali su se Džaja – Dragan Džajić, fudbaler raskošnog talenta i Mladen Delić, sportski komentator koji je ušao u legendu sa svojim „Ljudi moji, pa je li to moguće!?” kao i „Sram vas bilo, gospodine suče” u slučajevima kada bi reprezentacija gubila utakmicu.

Brkove su nosili gotovo svi muškarci, kao i plastični češalj u zadnjem džepu pantalona da se vidi drška. Oni su to radili jer je bila takva moda.

Od garderobe najpopularnije su bile pantalone od specijalnog, „teksas” platna. Neki su im dali naziv „farmerke” zbog vjerovanja da ih nose američki seljaci zvani farmeri. Neki su opet mislili da farmerke nose lovci na dabrove zvani traperi, te da je zato pravilno reći „traperice”. Treći su opet pokušavali da naprave kompromis pa su ih zvali „farmerice”. Bile su popularne i „dolčevite” (rolke), koje su se nosile uvučene u farmerke, ispod kratkog štrikanog prsluka, ili, još bolje, ispod košulje s velikom kragnom.

Među parfemima glavni su bili „Brut 33”, „Pitralon”, „Brion” i italijanski „Pigno Silvestre” u obliku staklene šišarke.

Šarmeri su bili prepoznatljivi po čežnjivom pogledu i zlatnom lančiću. Onaj koji je držao do sebe imao je još i medaljon sa odgovarajućim znakom zodijskog znaka i srebrnu narukvicu s pločicom na kojoj kurzivom piše ime onoga koji je nosi. Da bi ostavili što veći utisak na žene, neki od njih nosili su i pozlaćeni prsten s crnim kamenom, tzv. meteoritom. Prsten, narukvica i ogrlica idealno se slažu sa bijelim pantalonama i roze strukturiranoj košuljom. Poseban efekat postiže se otkopčavanjem gornjih sedam dugmadi. Takođe se preporučivala i tetovaža sa stilizovanim sidrom. I naravno, dugačak nokat na malom prstu.

Nacionalno jelo zvalo se Vegeta. Pored toga svaki narod ove zemlje imao je svoj specijalitet od pasulja („vojnički pasulj”, „grah”, „tavče na gravče” itd.). Najpopularnije i najdemokratskije lokalno posluženje, u svoje vrijeme pristupačno čak i penzionerima bili su čevapčići koji se isključivo jedu u društvu. Nijedan osvit novog dana nije se mogao zamisliti bez popularnog doručka pod nazivom burek uz koji se pije isključivo jogurt. Kao što se burek jede iz hartije, tako se i jogurt pije direktno iz tetrapaka. Među slatkišima najpopularnije su bile čokoladne bananice koje su djeca voljela da jedu prije ručka, kad se ne smije. Osim bananica, djeca su rado jela Kiki bombone i pila cedevitu.

Najbolje piće ove zemlje zvalo se vinjak, a primjenjivalo se oralno u cilju pomračenja svijesti i trajnog snižavanja koeficijenta inteligencije. Zbog toga, kao i zbog niske cijene, vinjak je bio veoma popularan u narodu. Pije se isključivo „čist” – jedino je dozvoljena čaša „kisele” koja je standardni dodatak uz sva ostala domaća „žestoka” pića, iz razloga koji su svakome ko ih je probao potpuno razumljivi. Zašto se ova voda zove „kisela” nije međutim jasno, jer uopšte nije kisela.

Atmosfera po kafanama bila je krajnje neformalna, kao i ponašanje gostiju, a o kelnerima i da ne govorimo. Izuzetak je bio jedino formalni obred isplate računa. Ovaj drevni ritual ne trpi improvizacije i od prisutnih za stolom zahtijeva strogu disciplinu. Svako od njih mora da izvede nekoliko standardnih radnji – između ostalog, da se širokim pokretom ruke maši za novčanik u zadnjem džepu, pokušavajući da drugom rukom kelneru otme račun, a trećom odgurne onoga što sjedi pored i radi to isto. Pri tom, svi veoma glasno i uporno ponavljaju „pusti me” i „ja ću”. Tek kad gosti za susjednim stolovima počnu da se okreću i brinu da li će početi da lete flaše, s ovim se prestaje, a račun plati onaj na koga je ionako red. Posle toga bonton nalaže da se osobi koja je platila kaže „sramota” i „ma neću s tobom više nikada da izađem”.

Za putovanja su se najčešće koristile „Fiće” čiji je enterijer bio obavezno ukrašen minijaturnim kopačkama ili bokserskim rukavicama. Osim fiće popularna je bila i „Zastava 1300” sa neizostavnim presvlakama od vještačkog krvna i prostranom platformom iza zadnjih sjedišta na koju su mogla da se smjesti bar dva ukrasna jastučića i pas koji klima glavom. Među biciklima najpopularniji su bili „Poni” i „BMX”.

More je bilo najplavlje, riba najsuježija, ljudi najsrdaćniji, zemlja najljepša na svijetu.

(Skraćena verzija teksta iz knjige „SFRJ za ponavljače”, Dejana Novačića)
Priredila: Anastazija Glavičić, prof.

K
O
L
U

Šta to bješe LJUBAV?

(VODIČ ZA SAVREMENE ŽENE I MUŠKARCE)

M

N
A

"Kada sam te video, odmah sam se zaljubio, a ti si se nasmješila zato što si to znala."

William Šekspir

Pogled na muški svijet iz ženskog ugla vrlo često može da podsjeća na odraz u iskrivljenom ogledalu. Postoje stvari koje u ženskom svijetu jednostavno nikada ne mogu da najdu na razumijevanje, ili se to vrlo rijetko događa. Pa ipak, da bi jedna veza danas opstala razumijevanje je imperativ.

Mnogo se pričalo i pisalo o tome da se muškarci i žene definitivno razlikuju.

„Oni su sa Marsa, One su Venere.“ One su slabija bića, a Oni njihovi superheroji. Većina žena u muško-ženskim odnosima želi da se osjeća kao "prava žena" - žena koju vodi siguran muškarac koji zna šta njoj prija i šta je najbolje za nju. Zatim, muškarci uvijek sve znaju. Nekim čudom, poklonjeno im je svo znanje sveta. Zbog toga je planeta prepuna iskošenih stolova, polica koje padaju bez ikakvog razloga i kola koja neće da upale iako su ih upravo "popravili". Žene, međutim, znaju mnogo toga (od onoga što muškarci misle da znaju), ali se pretvaraju da su bespomoćne. Tako to ide: oni misle da znaju i ono što ne znaju, a one se ponašaju kao da nemaju pojma iako u većini slučajeva znaju bolje od muškaraca. Da, to ima smisla.

Biti heroj danas i nije tako teško jer je herojstvo postalo ono što je nekada bilo sasvim normalno: pomoći drugome u nevolji, biti plemenit i požrtvovan ili, jednostavno rečeno, biti čovjek. Zbog toga žene nerijetko izbjegavaju da budu te koje će učiniti prvi korak, očekujući da to, naravno, učini muškarac kojem će one dati izvjestan signal. Taj znak treba da bude inicijalna kapisla da on kreće u akciju, a ona će odatle već znati šta dalje treba da radi. Kada se veza zahukta posle nekog vremena žene uživaju da muškarac zna kako da se ponaša. Kao džentlmen? Naravno. On treba da rezerviše dobro mjesto u dobrom restoranu, sipa vino, otvara vrata na automobilu, pali cigaretu, drži njen kaput... To ne znači da one sve te radnje ne mogu da obave same. Naravno da mogul Poenta je u tome što neće. One jednostavno uživaju u svojoj ženskoj ulozi pažene i mažene dame, isto kao što muškarci uživaju u muškim ulogama. Neke stvari se jednostavno dešavaju prirodno, same od sebe. Dakle, budite njen heroj.

U vrijeme kada je romantika bila na cijeni, na cijeni je bio i džentlmen - fin i uglađen gospodin koji se trudi da dami u svakom trenutku bude priyatno s njim: namjestiće joj stolicu, pridržati kaput, otvoriti joj vrata, sipati joj piće... Sve su to bili sitni gestovi koji uopšte nisu morali da znače da dotični gospodin ima neke posebne namjere prema toj dami, već samo da je lijepo vaspitan i da se tako ponaša prema svakoj pripadnici ljestvog pola. To su bila vremena kada se znalo za neka pravila i samo oni koji su ih prethodno savladali imali su pravo da ih kasnije prekrše, ukoliko to nađu za shodno. Onda je došlo vrijeme bez pravila. Dobro, nije ovo vrijeme baš bez pravila, ali je ipak prilično haotično. Ukoliko vam muškarac danas sipa piće, odmah se pomisli da flertiće sa vama i igra se lijepih manira. Neke žene će se naći i uvrijedene zbog ovakvog postupka: nisu valjda sakate, pa da ne mogu sebi same da sipaju piće, pridrže vrata, plaćaju račune... Žene, bar neke, kao da su postale same sebi dovoljne: same će da poprave kvar u kući (ili će nekom platiti da to učini), same će zaradivati za život i plaćaće sopstvene račune u restoranu, ne treba im niko da ih vozi, da im bilo šta pridrži, da im pomogne... Muškarac tu dođe nešto kao ukras, kao još jedan trofej koji je uspješna žena osvojila.

Bonton? To je nešto što pripada prošlosti. Muškarac koji se pridržava bontona može lako biti prozvan papučićem ili se može smatrati da se ulaguje ženi ne bi li nešto od nje dobio.

Zato će nesrećni džentlmeni (nadamo se da i dalje ima takvih) nekad pribjegavati i nepristojnom ponašanju i grubostima, ne bi li više ličili na ono što je, valjda, "pravo muško" (šta god to bilo).

Zapravo, ima žena koje su toliko opsjednute sobom i svojim uspehom da više nemaju nikakvu ideju kakav bi trebalo da bude onaj pravi muškarac, onaj koji ih je dostojan; sve da i neko mitološko božanstvo dode pred njih, našle bi mu zamjerku ili bi ga prihvatile kao još jedan od svojih trofeja, nipošto kao ravnopravnog partnera. Šta onda ostaje džentlmenu da uradi? Kako da se ponaša? Teško je dati odgovor na to pitanje - osim, možda, da bude strpljiv i uporan, da ne odustaje od lijepih manira i da nađe ženu koja umije to da cijeni (da, još uvijek ima i takvih!). Takve žene tiše su od onih "uspješnih" i zato manje upadljive, ali dame nisu izumrle, baš kao ni gospoda.

Većina žena smatra da su muškarci krajnje predvidivi. Bilo da su u pitanju stereotipni pokloni (parfem, cvijeće...), provjereni potezi šarmiranja svih ženskih stvorenja u prečniku od sto metara ili pak varanje koje se danas takođe podrazumijeva kao nešto što se „samo od sebe dešava”, niko ne zna iz kog razloga, prosto, „desilo se, izvini...”. Nažalost, prevara više nije samo muška privilegija. Sasvim je očigledno da žene, ništa manje nego muškarci, ne vole samoču. One se samo po prirodi svog osjetljivog ženskog bića bolje osjećaju kada inicijativu preuzme muškarac, ali, ruku na srce, sve je veći broj žena koje sve kraće čekaju na njegov poziv.

U današnjim vezama svi žive s rizikom da mogu biti prevareni. Fer plej. Pa nije to baš tako loše, zar ne?

Ako želite da vam veza danas uspije, potraje i bude uvijek svježa kao na početku jedan od načina da se to ostvari jeste da se ne trudite da istaknete samo sebe, već da u "igru" uvedete i svog "saigrača". Budite harizmatični, ali istovremeno prijatni i neobaveznici. Nemojte biti napadni i nemojte spopadati ljudi depresivnim i teškim temama, a sve u cilju dokazivanja sopstvene inteligencije. S obzirom na to koliko žene vole da razgovaraju međusobno, one će uvijek za muškarca (svog ili tuđeg) misliti da nema kulturu vođenja dijaloga. Pošto muškarci uvijek misle da su u pravu, najčešće će joj reći: "E, nemaš pojma", "Nemoj sad da histerišeš", "Ne moraš da vičeš". To su stvari zbog kojih one jednostavno polude jer ih ne shvataju. Zapravo, možda im sve izgovoreno i ne bi toliko smetalo kada bi Oni bili malo suptilniji. Kad žena su uvek u pitanju nijanse. Umjesto "nemaš pojma" više će joj prijati "mislim da nisi u pravu", umjesto "nemoj da histerišeš" voljeće "možda prenaglijućeš sa reakcijom". Recite joj da je lijepa. Zaboravite na skupe poklone i recitovanje poezije koju ni sami ne razumijete. Postoji jedna stvar koja ženama nikada neće dosaditi. Jednostavno joj recite da je lijepa i gledajte kako joj oči svjetlucaju. Naravno, budite umjereni i ne činite to prečesto.

Nešto što će uvijek intrigirati žene ili bar dok bude postojao telefon jeste zbog čega muškarci ne vole da razmjenjuju nježnosti preko žice. Ne pada im na pamet da ste možda okruženi drugovima! Vrlo rijetko imaju razumijevanja za to. Zašto ti vaši drugovi jednostavno ne nestanu dok vi razgovarate sa njom? Još veću misteriju, a s vremenom i opasan problem, predstavljaće činjenica da čak ni kada ste sami kod kuće, ne možete da se osmjelite i kažete joj nešto nježno. Zaboga, ona je žensko, njoj stalno treba ponavljati da je voljena! Nju nimalo ne interesuje to što vi kao muškarac ne volite da pričate o sentimentalijama. Vi ste biće koja ona može voljeti, ali da li vas može u potpunosti razumjeti? Nije da ne može - neće.

Poljuljano žensko carstvo nikada se ne ruši, mada se stalno povija na vetrnu. Nemojte potcenjivati upornost i izdržljivost jedne žene, nagradite je. Ona će vam biti itekako zahvalna. A vi drage naše dame prestanite već jednom da im olakšavate! Zna se šta je na muškom, neka ostane tako.

Možete doživjeti ljubav- ili, barem, možete vidjeti kako ona izgleda. Naravno, uz dovoljno truda i pravilnog raspoređivanja energije sa obije strane.

Priredile: Nikezić Neda i Dedijer Milica IV/2

SMS

Ono što danas predstavlja draž posjedovanja mobilnog telefona jeste mogućnost slanja kratkih porukica. Njima na najljepši i najsigurniji način izjavljujemo ljubav našoj voljenoj osobi, predočavamo dopadanje i najsimpatičnije úznemiravamo naše voljeno biće. One služe za brze dogovore, lako upoznavanje i najjeftiniji su način komunikacije među mladima širom planete. Neki od njih zaziru, a nekima su već postale navika. Pa ipak, uvijek postoji trenutak kada su nam one svima veoma drage, bilo da je u pitanju komunikacija sa dragim nam prijateljima na neku zajedničku temu, razgovor sa nekim članom porodice u daljinu ili pak osobom koja nas se jako dojmila.

Lider je u ovom broju za Vas odabrao par najaktuuelnijih i najljepših *everlasting* porukica kojima se možete poslužiti u trenucima kada Vas osjećanja nadjačaju, a riječi izdaju.

♥ Jedno maće spazi
miša i pomislili: " VIDI
OVOG SLATKIŠA!"
Umjesto da ga
smaže, gde čuda,
dogodi se ljubav ljudi!
Ovo ti piše gladni
stvar, ludo te volim.
MIŠIĆU MOJI

♥ Ne znam kako da te pitam, jer ne umijem
misli da čitam, da li hoćeš...ili ne...da li ćeš mi
učiniti...da li ćeš se sa mnom snaći...i...hoćeš li
već jednom sa mnom izaći ???

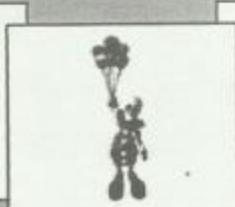
♥ Ako nemaš šta da radiš i ako nemaš
pametnija posla, onda bi ti najpametnije bilo
da mi budeš momak, ako se slažeš samo me
zvrcni...☺

Drugarica moje
sestre od tetke je
čula od najboljeg
druga tvog brata od
strica da ćemo
danasa piti kafu. Pa
je li to tačno, ili da
smišljam novi
fazon? ☺

Hoćemo li malo...biće nam fino...neće nam
biti prvi put...bićemo oboje zadovoljni...zato,
hoćemo li ili nećemo...znaš ono...da se...pa
da se malo dopisujemo!!!

Ovog trenutka te pratim preko satelita...Ne
vjeruješ mi? Ok. Onda ću ti reći šta sada
radiš: čitaš moju poruku, misliš na mene...i
smješkaš se! Da li sam u pravu? ☺

MANIJA!!

Ah, taj zvuk! To prelijepo "message" na ekranu...sladak osmijeh na licu...srećan si, je l' da?

I dalje čitaš poruku, jer misliš da će ti nešto napisati, a ja samo... ubijam dosadu ☺ ☺ ☺ !

Kad bih ja bio ti, a ti da si ja, ja bih tada rekao tebi, odnosno sebi, da ja, u stvari ti...volim sebe, odnosno tebe...više od sebe tj. tebe, ovaj...mene...uh...zbunih se ☺ ...

Medo...ta ladic?

Najdraža loknica...☺ ☺ ☺

Pregledom vaših psihijatrijskih analiza, ustavili smo da ne možete doživjeti moždani udar, ier bi to bio udarac u prazno☺.

Ti si prezent mojih misli, budi predikat mog života, jer infinitivna čula mi superlativno nalažu da će s tobom imati dobar futur☺!

Ako ti neko jednog dana na ulici pride s ledja, uhvati te i strpa u džak, nemoj se iznenaditi. To je Deda Mraz! Meni ispunjava želju ☺ !!!

Večeras će kao mjesec jev zrak stići do tebe tiho kroz mrak, staviču poljubac na obraz tvoj, lijepo mi spavaj, anđele moj...

Srećice, mrvice, pčelice, bubice...VT...mnogo.

